

Co-funded by
the European Union

**Sport Trainers
Squared - STS**
2022-SCP- 101090926

TRAINING FORMAT OSEB Z MIGRANTSKIM OZADJEM

FUNDACJA
UKRAINA

symplexis

NGO NEST
Berlin

RTV
SLO

Kazalo vsebine

Predstavitev oblike usposabljanja	3
Modul 1: Osnove telesne pripravljenosti in izobraževanja	5
Modul 2 - Trenerstvo in poučevanje	14
Modul 3: Učenje življenjskih veščin s športom	32
Modul 4: Pregled športnega sektorja v Evropi	45
Modul 5: Organizacija in upravljanje športnih dogodkov in dejavnosti	58
Modul 6: Mreženje, zbiranje sredstev in dobro upravljanje	66

Predstavitev oblike usposabljanja

Format usposabljanja je rezultat projekta **Sport Trainers Squared (STS)**, ki opisuje dejavnosti, ki se bodo izvajale s ciljno skupino projekta, "migranti", da bi jih izobrazili in usposobili za razvoj v športne inštruktorje. Oblikovan je v skladu z raziskovalnim delom o njihovih posebnih potrebah in izzivih. Ta tečaj lahko izvaja profil športnih trenerjev ali katerikoli drug strokovnjak v športni panogi, ki ima izkušnje z delom z migranti. Kot tak je "format usposabljanja" zasnovan tako, da bo uporaben tudi za druge organizacije, ki se ukvarjajo s športno panogo.

❖ Cilji:

- Razvoj spretnosti
pomagati migrantom pri pridobivanju pedagoških in tehničnih spretnosti, potrebnih za uspešno delo inštruktorjev športa.
- Osebna in poklicna rast
opolnomočiti migrante, da postanejo boljši posamezniki in mentorji, ki bodo prispevali k družbi, ter povečati njihovo zaposljivost in karierne možnosti v športni industriji.
- Kulturno vključevanje
spodbujanje zavedanja o regionalnih običajih in normah na področju športa.

❖ Ciljna skupina:

Format usposabljanja je namenjen,

- Migranti -
Glavni cilj tega projekta so migranti, ki si želijo postati športni inštruktorji.
- Športni trenerji, vaditelji in strokovnjaki -
Ta oblika usposabljanja je orodje, namenjeno športnim trenerjem, vaditeljem in strokovnjakom, ki ga lahko uporabijo za izvajanje dejavnosti za migrante, da bi jih izobrazili in opolnomočili kot športne inštruktorje.
- Športne organizacije -
Oblika usposabljanja je namenjena tudi športnim organizacijam, ki lahko izvajajo spremembe za delavce migrante in vplivajo nanje v velikem obsegu.

❖ **Moduli usposabljanja:**

Format usposabljanja obsega vrsto modulov, ki zajemajo različne vidike športne vzgoje in dejavnosti ter so prilagojeni potrebam in izzivom migrantov. Ti moduli služijo kot orodje za športne trenerje, vaditelje in strokovnjake, saj jih usposobijo za izobraževanje in delo z migranti. Moduli izobraževalnega formata vključujejo,

1. Osnove telesne pripravljenosti in izobraževanja
2. Trenerstvo in poučevanje
3. Mentorstvo, motiviranje in vodenje
4. Mehanizem športnega sektorja, klubov in organizacij
5. Razmere v državi vsakega partnerja
6. Organizacija in upravljanje športnih dogodkov in dejavnosti
7. Mreženje, zbiranje sredstev Dobro upravljanje

Organizacije lahko z uporabo tega obrazca za usposabljanje opolnomočijo migrante, jim pomagajo uresničiti njihov potencial kot športnih inštruktorjev in ustvarijo bolj prijazno športno vzdušje.

❖ **O projektu:**

Sport Trainers Squared (STS) je projekt Erasmus+, ki ga sofinancira Evropska unija v okviru razpisa za sodelovanje v športu leta 2022. Cilj tega projekta je opredeliti metode in prakse, ki jih je mogoče uporabiti za usposabljanje migrantov kot potencialnih športnih trenerjev. Namen projekta je raziskati obstoječe znanje športnih trenerjev (ekipni športi), da bi ga razvili v spletni tečaj, ki bi temeljil na potrebah in usposabljanju migrantov. Cilj projekta je tudi opolnomočiti prikrajšane migrante in jih prek ETS usposobiti za športne inštruktorje.

Cilj pobude **STS** je migrantom ponuditi priložnosti, jim pomagati razviti njihove sposobnosti in jih vključiti v športno industrijo z izvajanjem formata usposabljanja v praksi. Ta program spodbuja družbene prispevke prek športa, kulturno vključevanje ter osebni in poklicni razvoj migrantov.

Modul 1: Osnove telesne pripravljenosti in izobraževanja

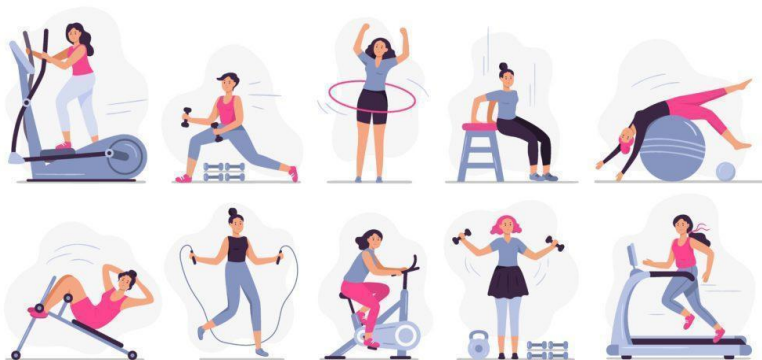
OPIS : Modul 1 oblike usposabljanja je namenjen učenju osnov telesne vzgoje in telesne pripravljenosti, kar pomaga izboljšati socialno vključenost, duševno počutje in telesno zdravje migrantov. Ta strategija spodbuja solidarnost, migrante uči, kako živeti boljše življenje, in jih pripravlja, da v prihodnosti postanejo športni inštruktorji v skupnosti.

1. Uvod v telesno pripravljenost in izobraževanje

i. Opredelitev pojma telesna pripravljenost in izobraževanje

Telesna pripravljenost -

Sposobnost opravljanja vsakodnevnih nalog brez nepotrebne izčrpanosti je znana kot telesna pripravljenost. Opredelimo jo lahko tudi kot vidik zdravja in dobrega počutja, ki osebi omogoča uspešno in učinkovito opravljanje vsakodnevnih nalog. Vključuje različne elemente, vključno s prožnostjo, močjo, vzdržljivostjo in zmogljivostjo srca in ožilja ter telesno sestavo. Telesno zdravje naj bi bilo merilo sposobnosti telesa za pravilno in učinkovito delovanje tako pri delu kot pri zabavi. (NHS, 2021)

Akreditacija: "Gowtham G. na LinkedInu."

Telesna vzgoja -

Telesno vzgojo lahko povzamemo kot: "vzgoja s telesno dejavnostjo." Cilj je izboljšati telesno usposobljenost, zavedanje o gibanju in znanje o varnosti ter sposobnost uporabe teh znanj pri različnih dejavnostih, povezanih s spodbujanjem aktivnega in zdravega življenjskega sloga. S tem se krepijo tudi posameznikova samozavest in splošne sposobnosti, zlasti tiste, povezane s timskim delom, komunikacijo, ustvarjalnostjo, kritičnim mišljenjem in estetskim vrednotenjem. To ljudem zagotavlja trdno

podlago za učenje skozi vse življenje, zlasti v kombinaciji s poudarkom telesne vzgoje na spodbujanju trdnih vrednot in stališč. (*Curriculum Online, 2023*)

Med cilji telesne vzgoje so,

- Razvijanje spretnosti - Razvijanje spretnosti je tisto, ki učencem zagotavlja sposobnosti, potrebne za izvajanje različnih športnih in telesnih dejavnosti.
- Telesna pripravljenost - razvijanje splošne telesne pripravljenosti, moči, vzdržljivosti in gibljivosti učencev z vajami pri telesni vzgoji.
- Kognitivno razumevanje: Uvod v osnove telesne dejavnosti, telesne pripravljenosti in zdravega življenja.
- Socialne veščine - uporaba športnih in skupinskih dejavnosti za spodbujanje sodelovanja, dobrega športnega vedenja in timskega dela.
- Čustveni razvoj - uporaba telesne vadbe za pomoč učencem pri pridobivanju samozavesti, samokontrole in tehnik za zmanjševanje stresa.

Akreditacija: "Slika je pridobljena od Googla."

2. Pomen telesne pripravljenosti in izobraževanja

Za splošno dobro počutje in osebno rast sta telesna pripravljenost in izobraževanje temeljnega pomena. Vplivata na telesno in čustveno počutje, socialne stike, akademske dosežke in druge vidike življenja. (*Health Direct, 2022*)

- Prednosti za telesno zdravje
 - Boljše zdravje srca in ožilja: redna telesna dejavnost zmanjšuje tveganje za bolezni srca in ožilja, krepi srce in izboljšuje krvni obtok.

- Upravljanje telesne teže: Z vadbo pospešimo presnovo in izgorevanje kalorij ter tako pripomoremo k ohranjanju zdrave telesne teže.
- Okrepljene kosti in mišice: Vadba, ki povečuje kostno gostoto in mišično moč, kot sta dvigovanje uteži in trening odpornosti, zmanjšuje tveganje za osteoporozo in sarkopenijo.
- Izboljšano delovanje imunskega sistema: Redna telesna dejavnost krepi imunski sistem in povečuje odpornost telesa proti boleznim.
- Prednosti za duševno zdravje
 - Zmanjšanje stresa in tesnobe: Vadba sproži sproščanje endorfinov, ki naravno izboljšajo razpoloženje in zmanjšajo stres.
 - Boljše duševno in čustveno zdravje: Raziskave povezujejo telesno vadbo z zmanjšanjem depresije in izboljšanjem duševnega zdravja.
 - Izboljšana kognitivna funkcija: Raziskave kažejo, da redna vadba izboljšuje spomin, pospešuje učenje in izostruje sposobnost reševanja problemov.
- Družbene prednosti
 - Izboljšanje socialnih veščin: Sodelovanje v programih skupinske vadbe ali športa spodbuja sodelovanje, timsko delo in komunikacijo.
 - Večja samozavest in samozaupanje: Doseganje kondicijskih ciljev in sodelovanje pri telesnih dejavnostih lahko pomaga ljudem, da se počutijo bolj samozavestno in dobro o sebi.
 - Skupnostna zgradba: Telesna vzgoja pogosto spodbuja občutek pripadnosti in skupnosti.
- Prednosti za akademske in kognitivne sposobnosti
 - Večja osredotočenost in pozornost: Raziskave kažejo, da redna telesna dejavnost izboljšuje zbranost, pozornost in vedenje v razredu.
 - Boljša akademska uspešnost: Raziskave so pokazale ugodno povezavo med akademskim uspehom in telesno pripravljenostjo, kar je verjetno povezano z izboljšanimi kognitivnimi sposobnostmi in zmanjšano ravno stresa.
 - Rast discipline in vztrajnosti: Telesna vzgoja daje pomembne življenjske lekcije: postavljanje ciljev, samokontrola in vztrajnost.

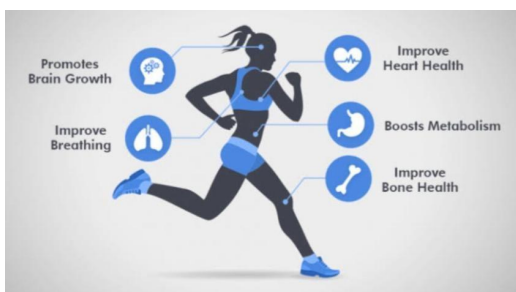
Vključevanje telesne pripravljenosti v izobraževanje je ključnega pomena zaradi zgoraj navedenih razlogov. V učni načrt je treba vključiti različne dejavnosti za vključitev telesne pripravljenosti v izobraževanje, pri čemer je treba upoštevati

različne interese in ravni spretnosti vsakega učenca. Poleg tega bo spodbujanje ljudi k aktivnemu življenjskemu slogu spodbudilo njihovo vključevanje v obšolske športne dejavnosti in ukvarjanje s telesno pripravljenostjo.

Zunaj šol je ključnega pomena, da se vsem enako zagotovi dovolj sredstev in objektov, vključno s športno opremo in varnimi prostori za telesno dejavnost. Strokovnjaki, kot so trenerji in vaditelji, bi morali nadaljevati usposabljanje na področju telesne vzgoje, da bi lahko motivirali in poučevali druge. (*Education Victoria, 2023*)

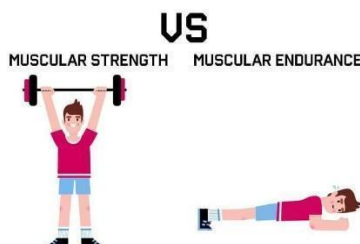
3. Elementi telesne pripravljenosti in izobraževanja

- Telesna pripravljenost -
 - Srčno-žilna vzdržljivost je sposobnost srca, pljuč in krvnega obtoka, da učinkovito oskrbujejo delujoče mišice s kisikom in hranilnimi snovmi v daljšem časovnem obdobju. Nekaj primerov so tek, plavanje, kolesarjenje in aerobna vadba.

Akreditacija: "Image by Mobile Physiotherapy Clinic."

- Mišična moč je največja sila, ki jo lahko mišica ali skupina mišic ustvari v enem poskusu proti upor. Nekaj primerov so potiski, dvigovanje uteži in druge dejavnosti za vadbo z odporom.

Akreditacija: "Image by AWT Suprints"

- Mišična vzdržljivost je sposobnost mišice ali skupine mišic, da dalj časa neprekinjeno deluje, ne da bi se utrudila. Primeri vključujejo ponavljajoče se gibe, kot so kolesarjenje, veslanje ali večkratna vadba.
- Telesna vzgoja -
 - Razvoj spretnosti: posredovanje in izboljšanje športnih in motoričnih spretnosti. Primeri metod so vaje, treningi in spretnostne igre.
 - Telesna pripravljenost: Razvijanje vzdržljivosti, moči, gibljivosti in kardiovaskularne kondicije z vajami za splošno telesno pripravljenost. Primeri metod so ocenjevanje telesne pripravljenosti, anaerobna in aerobna vadba ter kondicijski režimi.
 - Znanje o telesni dejavnosti: poučevanje ljudi o anatomiji, fiziologiji, zdravju in prednostih pogoste in dosledne telesne dejavnosti. Tehnike vključujejo izobraževalne seminarje, poučevanje v razredu, promocijske kampanje, zdravstvene pobude ter vključevanje aplikacij in sledilnikov telesne pripravljenosti.
 - Osebna in družbena odgovornost: Spodbujanje sodelovanja, nepristranskosti in upoštevanja drugih ljudi. Kot metode se lahko uporabijo ekipni športi, dejavnosti sodelovanja ter pogovori o etiki in športnem vedenju.

Telesna pripravljenost in izobraževalni programi si prizadevajo ustvariti dobro razvite ljudi, ki cenijo in spodbujajo zdrav življenjski slog z vključevanjem teh komponent.

4. Dejavnosti

Dejavnost 1	Uvod v telesno pripravljenost
Cilji	• prepoznati temeljne elemente telesne pripravljenosti. • Ugotovite, kako pomembna je telesna pripravljenost za splošno zdravje. • Naštejte številne oblike vadbe in njihove prednosti.
Trajanje	1-2 uri
Potrebna sredstva	• Bela tabla in označevalniki • Gradiva z informacijami o sestavinah telesne pripravljenosti • Projektor in računalnik za predstavitev (neobvezno) • Podloge za jogo ali prostor za lažjo vadbo

Dejavnost 1	Uvod v telesno pripravljenost
	• Steklenice za vodo in brisače

Dejavnost 2	Temeljne gibalne spretnosti
Cilji	• razumevanje pomena osnovnih motoričnih spretnosti pri telesni vzgoji. • Pridobiti in izvajati temeljne motorične sposobnosti. • Ustvarite preprost dnevni urnik za izboljšanje teh sposobnosti.
Trajanje	1 ura
Potrebna sredstva	• Odprt prostor za gibanje • Udobna oblačila in obutev • Gradiva z ilustracijami temeljnih gibalnih spretnosti • Stožci ali označevalci za dejavnost • Časomer ali štoparica • Steklenice za vodo

5. Sklepi

V prvem modulu usposabljanja - Osnove telesne pripravljenosti in izobraževanja - je poudarjena ključna vloga teh elementov pri spodbujanju splošnega dobrega počutja in osebne rasti. Telesna pripravljenost vključuje veliko različnih vidikov, vključno s srčno-žilno vzdržljivostjo, mišično močjo, mišično vzdržljivostjo, gibljivostjo in telesno sestavo. Opredeljena je kot zmožnost učinkovitega opravljanja vsakodnevnih nalog brez občutka nepotrebne utrujenosti. Vsi ti dejavniki skupaj spodbujajo zdravje posameznika; krepijo kosti in mišice, povečujejo učinkovitost imunskega sistema ter izboljšujejo zdravje srca in ožilja. Redna telesna vadba pozitivno vpliva tudi na duševno zdravje, saj zmanjšuje stres in tesnobo, izboljšuje razpoloženje in kognitivne sposobnosti. (*Health Direct, 2022*)

Cilj telesne vzgoje pa je izboljšati človekovo vsestransko telesno pripravljenost, ozaveščenost o gibanju, telesno usposobljenost in varnostno ozaveščenost. Spodbuja se kognitivno razumevanje, čustvena stabilnost, socialne veščine in razvoj spretnosti. Poleg tega, da se ljudje učijo sodelovanja, športnega vedenja in timskega dela, jim ekipni športi in skupinske vaje pomagajo razviti tudi občutek skupnosti in lastne vrednosti. Ti učni cilji posameznikom poleg spodbujanja zdravega življenjskega sloga zagotavljajo vseživljenjske spretnosti in stališča, potrebne za uravnoteženo rast.

6. Kviz

1) Kaj je glavni cilj telesne vzgoje?

- a. Tekmovanje v športu
- b. Izboljšanje telesne usposobljenosti, ozaveščenosti o gibanju in znanja o varnosti
- c. Da bi shujšali
- d. Gledanje športnih dogodkov na televiziji

Odgovor: b) Izboljšanje telesne usposobljenosti, zavedanja o gibanju in znanja o varnosti.

2) Katera od naslednjih stvari NI sestavni del telesne pripravljenosti?

- a. Prilagodljivost
- b. Moč
- c. vzdržljivost srca in ožilja
- d. Razvoj spretnosti

Odgovor: d) Razvoj spretnosti

3) Kako redna telesna dejavnost vpliva na duševno zdravje?

- a. Z zmanjšanjem ravni endorfina
- b. Z zmanjšanjem stresa in tesnobe
- c. s spodbujanjem mišične utrujenosti
- d. S podaljšanjem časa pred zaslonom

Odgovor: b) Z zmanjšanjem stresa in tesnobe

4) Kakšna je razlika med mišično vzdržljivostjo in mišično močjo?

- a. Mišična vzdržljivost je sposobnost opravljanja vsakodnevnih nalog brez izčrpanosti, medtem ko je mišična moč prožnost mišic.
- b. Mišična vzdržljivost je sposobnost mišic, da neprekinjeno delajo, ne da bi se utrudile, medtem ko je mišična moč največja sila, ki jo lahko mišica ustvari v enem poskusu.
- c. Mišična vzdržljivost je povezana z zdravjem srca in ožilja, mišična moč pa z gostoto kosti.
- d. Mišično vzdržljivost izboljšamo z aerobnimi vajami, mišično moč pa z raztezanjem.

Odgovor: b) Mišična vzdržljivost je sposobnost mišic, da delajo neprekinjeno, ne da bi se utrudile, medtem ko je mišična moč največja sila, ki jo lahko mišica ustvari v enem poskusu.

- 5) Katera od naslednjih družbenih prednosti udeležbe pri telesni vzgoji?
- Povečanje telesne teže
 - Večja samozavest in samozaupanje
 - Boljše zdravje srca in ožilja
 - Okrepljene kosti in mišice

Odgovor: b) večja samozavest in samozaupanje

7. Reference

- Učni načrt na spletu. (2023). *Uvod v telesno vzgojo*.
<https://www.curriculumonline.ie/senior-cycle/senior-cycle-subjects/physical-education-framework/introduction-to-physical-education/>
- NCERT. (2023). *Učbenik za zdravstveno in telesno vzgojo*.
<https://ncert.nic.in/textbook/pdf/iehp104.pdf>
- Urad za izobraževanje, Hongkong. (2023). *Curriculum Development in Physical Education (Razvoj učnega načrta za telesno vzgojo)*.
<https://www.edb.gov.hk/en/curriculum-development/kla/physical-education/index.html>
- NHS. (2021). *Zdravstvene koristi vadbe*.
<https://www.nhs.uk/live-well/exercise/exercise-health-benefits/>
- Health Direct. (2022). *Vadba in duševno zdravje*.
healthdirect.gov.au/exercise-and-mental-health
- Eugene Civic Alliance. (2022). *Telesna dejavnost koristi družbenemu zdravju*.
<https://eugenevivicalliance.org/physical-activity-benefits-social-health/>
- BBC Bitesize. (2023). *Vodnik po telesni vzgoji*.
<https://www.bbc.co.uk/bitesize/guides/zxd4wxs/revision/2>

- Physio-pedia. (2023). *Telesna pripravljenost in njene sestavine*.
physio-pedia.com/Physical_Fitness_and_Its_Components
- Oblikujte Ameriko. (2023). *Bistvene sestavine telesne vzgoje*.
<https://www.shapeamerica.org/Common/Uploaded%20files/uploads/pdfs/TheEssentialComponentsOfPhysicalEducation.pdf>
- Izobraževanje Victoria. (2023). *Okvir za zdravstveno in telesno vzgojo*.
<https://www.education.vic.gov.au/Documents/school/teachers/teachingresources/social/physed/hpecomp.pdf>
- YouTube. (2023). *Osnove telesne pripravljenosti*.
<https://www.youtube.com/watch?v=xEVNZayCVrY>
- YouTube. (2023). *Temeljne gibalne spretnosti*.
<https://www.youtube.com/watch?v=JJoyWK58CvY>

Modul 2 - Trenerstvo in poučevanje

OPIS: Ta modul opisuje osnove športnega trenerstva, da bi se učenci seznanili s tem področjem in njegovimi značilnostmi.

1. Uvod

V tem drugem modulu usposabljanja STS za migrante in begunce, ki želijo delati kot športni trenerji, se bomo poglobili v osnove treniranja in poučevanja, kot so načrtovanje treningov, učenje novih športnih veščin in spretnosti ter ustvarjanje varnega športnega okolja. Raziskali bomo tudi različne vloge in odgovornosti, ki jih prevzema trener, ter raznolika znanja in spretnosti, ki jih mora imeti, da bi svojim športnikom pomagal doseči njihov potencial in učinkovito trenirati. Tako bodo učenci bolje razumeli ta poklic ter pridobili praktične nasvete in predloge, kako naj se lotijo treniranja posameznikov.

2. Coaching 101

Področje športnega treniranja se osredotoča na rast, ohranjanje in izboljšanje športnih talentov in spretnosti s pomočjo telesnega treninga, podpore in z dokazi podprtih programskih navodil (*Tziortzis, 1992*). Poleg tega se športno treniranje nanaša na zamisel o pripravi igralcev na intenzivno vadbo, katere cilj je izboljšati njihovo zmogljivost in jim pomagati pri razvoju osebnosti, poleg tega pa jim omogočiti, da zasledujejo in uresničujejo svoje tekmovalne cilje. Povedano drugače, treniranje je proces, v katerem se vsakemu športniku nameni individualna pozornost in pomoč, da bi mu omogočili učinkovitejše delo in komunikacijo, razvili nove spretnosti in bodisi izboljšali svojo uspešnost bodisi ga pripravili na treniranje drugih.

Na splošno je namen coachinga pomagati nekomu, da postane bolj spreten v svojem delu. V športu lahko to izboljša samozavest in sposobnosti športnikov, s čimer se izboljša splošna morala ekip in zmanjša verjetnost, da se bodo nekateri športniki udeležili stresnih ali škodljivih dejavnosti. Veliko ljudi se odloči za ta izpolnjujoč poklic, ker imajo radi določen šport in si močno želijo svoje navdušenje, strokovno znanje in izkušnje iz prve roke deliti z drugimi. V ozadju ima vsak športnik in športna ekipa trenerja, ki jih podpira na njihovi športni poti. Nekateri od teh trenerjev postanejo enako znani in spoštovani na svojih področjih kot njihovi športniki.

Kaj torej počne športni trener?

Športni trener je pedagog, ki razvija in navdihuje športnike, tako amaterske kot profesionalne. Športni trenerji oblikujejo načrte vadbe, ki so primerni za izboljšanje telesne pripravljenosti športnikov, lahko pa nudijo tudi psihološko pomoč za izboljšanje uspešnosti igralcev. Njihov cilj je pomagati pri izboljšanju športnikovega duševnega in telesnega stanja, da lahko tekmuje na najvišji ravni (*Dejansko, 2024*).

Lahko bi razlikovali med športnim trenerjem in športnim inštruktorjem, čeprav se izraza običajno uporabljata izmenično in je med njima zelo tanka ločnica (Vault, n.d.). Če bi sledili temu razlikovanju, bi trenerja opisali kot osebo, ki posameznike ali eno samo strukturirano ekipo uči sposobnosti, potrebnih za določen šport, in jih tako pripravi na tekmovanje. Po drugi strani pa športni inštruktor posameznikom ali skupinam prikazuje in razlaga tehnike in predpise določenih športov ter jim pomaga pri usvajanju temeljnih smernic, položajev, prijemov, gibov in strategij igre. Ne glede na opredelitev ostaja bistvo dela enako: **pomagati športnikom vseh starosti in ravni znanja pri uresničevanju njihovega športnega potenciala.**

Akreditacija: "Slika iz Sundried."

Športno treniranje včasih združuje usposabljanje s predavanji in predstavitvami. Poleg poučevanja trenerji/inštruktorji tudi spodbujajo, izvajajo varnostne ukrepe, ocenjujejo razvoj vadečih, načrtujejo tekmovanja in športne dejavnosti ter opravljajo različne administrativne naloge (*Encyclopedia.com, n.d.*). Čeprav je dvig igralnih standardov nedvomno ena od glavnih nalog športnega trenerja, pa lahko druge naloge vključujejo prepoznavanje talentov, razvijanje načrtov treningov in motiviranje mladih športnikov ali športnikov iz manj zastopanih okolij (*UCFB, 2023*).

Da bi zagotovili, da so načrtovane vadbe učinkovite, ustrezne, primerne in primerne za športnike in igralce, morajo športni trenerji upoštevati več informacij, kot so starost, spol, sposobnosti in raven telesne pripravljenosti športnikov, kultura in vera ter dinamika v skupini ali ekipi (*wjec cbac, 2023*). Prvič, starost igralcev je pomemben dejavnik, ki ga je treba upoštevati, saj lahko za športno dejavnost veljajo različne različice in pravila glede na starost udeležencev. Podobno je za trenerja enako pomemben tudi spol športnikov, zlasti kadar trenira otroke in mladostnike. Sposobnosti in izkušnje športnikov imajo prav tako ključno vlogo pri načrtovanju seje, saj bo moral trener raven in zahtevnost dejavnosti prilagoditi spretnostim športnikov. Upoštevati je treba tudi kulturo in veroizpoved igralcev, saj lahko obstajajo predpisi, pričakovanja ali omejitve, ki članom otežujejo ukvarjanje z določenim športom ali omejujejo njihove možnosti za dejavnosti. Vsi ti dejavniki tvorijo sklop dinamike v skupini ali ekipi, ki vpliva na dejavnosti in obseg vadbe, obravnavane na treningu, trajanje treninga, trenerjevo uporabo strokovnih izrazov in žargona med treningom ter načine, kako bo trener med treningom usmerjal in pomagal. Omenjeni dejavniki bodo vplivali tudi na vrste usmerjanja in vadbe, ki jih bo trener izbral med načrtovanjem seje.

Kar zadeva **usmerjanje**, lahko razločimo tri različne vrste (*wjec cbac, 2023*):

- **Vizualni**, ki vključuje koristne pripomočke za učenje novih veščin, kot so diagrami, infografike, plakati, videoposnetki in demonstracije.
- **Ustno**: Navodila so izobraževalna in se sprejemajo s pozornostjo. Pomembno je, koliko in kakšne informacije so posredovane. Ustne napotke je mogoče pogosto ponavljati in jih je treba prilagoditi okoliščinam. Dobro se obnese pri posameznikih, majhnih ali naprednih skupinah, najbolje pa deluje v kombinaciji z vizualnimi pripomočki.
- **Ročno in mehansko**: ta vrsta vodenja uporablja mehansko ali manipulativno pomoč skupaj s fizično podporo. Koristno je pri težkih ali tveganih dejavnostih, saj lahko zmanjša tveganja in napake ter poveča športnikovo samozavest. Še posebej dobro se obnese, kadar nekdo nekaj poskuša prvič (npr. vrtenje z vozičkom).

Obstajajo tudi štiri različne vrste **vadbe**, med katerimi lahko trener izbira pri načrtovanju in izvajanju športne dejavnosti (*wjec cbac, 2023*):

- **Celotna praksa**: Pri tem pristopu se igralci osredotočajo na celoten sklop veščin ali tehnik in ne le na posamezne elemente.
- **Del prakse**: Ta pristop se osredotoča na posamezne elemente, ki skupaj tvorijo celotno tehniko ali spretnost, ki se je je treba naučiti. Ta vrsta vadbe je primerna za zapletene veščine in je še posebej koristna za športnike začetnike, ki šele osvajajo osnove športa.
- **Določena praksa**: Športniki, ki se ukvarjajo s fiksno vadbo, večkrat izvajajo isto vajo, da si ustvarijo mišični spomin. Ta vrsta vadbe je zelo koristna za športnike, ki osvajajo temeljne sposobnosti in postopke določenega športa.

- **Raznolika praksa:** Športniki, ki se ukvarjajo z raznoliko vadbo, lahko svoje sposobnosti izpopolnjujejo v spreminjajočem se in dinamičnem okolju. Ta vrsta vadbe je še posebej koristna za izkušene športnike, ki so že osvojili temeljne sposobnosti in metode določenega športa.

Potem ko trener upošteva različne dejavnike, ki lahko vplivajo na športno vadbo, kot je navedeno zgoraj, izbere, kako bo športnike usmerjal k pridobivanju določenih spretnosti in katera vrsta vadbe je primernejša, da jim pomaga doseči cilj. Kako pa se trener loti učenja novih spretnosti in tehnik svojih atletov?

Učenje nove športne spretnosti posameznika ali skupine ljudi običajno vključuje ustni opis/razlago v imenu trenerja, ki mu sledi vizualni prikaz, nato pa so učenci povabljeni, da jo preizkusijo sami. Tukaj je nekaj nasvetov, ki jih trenerji uporabljajo za učinkovito posredovanje in ponazoritev novih spretnosti:

- ✓ poskrbite, da so navodila lahko razumljiva in da se uporabljajo preprosti, osnovni jeziki.
- ✓ Razumevanje pomena spretnosti bo pomagalo pri poučevanju in učenju tako trenerju kot športniku.
- ✓ Najprej predstavite celotno spretnost, nato pa jo razdelite na manjše dele.
- ✓ Poudarjanje bistvenih elementov spretnosti z osredotočanjem na dve ali tri učne točke in nekaj ključnih besed ali besednih zvez.
- ✓ Zahteva, da se športniki osredotočijo le na enega ali dva elementa spretnosti naenkrat.
- ✓ Za izvedbo spretnosti uporabite enega od športnikov, ki je dovolj spreten. Čeprav ni nujno, da je izvedba brezhibna, mora biti prikaz natančen.
- ✓ Zagotovite, da ima vsak športnik prost pogled na predstavitev (npr. tako, da jih postavite v ravno linijo, polkrog ali odprt kvadrat okoli demonstratorja).
- ✓ Ocenjevanje razumevanja športnikov. Na vprašanja, kot je "Ali ste razumeli?", športniki običajno prikimajo, ne glede na to, ali so razumeli ali ne. Postavljanje vprašanj odprtega tipa, ki zahtevajo več kot zgolj pritrdilen ali negativen odgovor, v tem primeru pomaga, saj bo športnike spodbudilo k razmisleku, njihovi odgovori pa bodo zagotovili več uporabnih podatkov.
- ✓ Ne pozabite, da je treba nove spretnosti učiti na začetku treninga, ko se športniki ogrejejo in so bolj pozorni na trenerjevo učenje.

Poleg tega je eden najpomembnejših vidikov treniranja in poučevanja športnih veščin zagotavljanje povratnih informacij; športniki potrebujejo konstruktivno kritiko, da lahko napredujejo in se dobro počutijo, saj jih je treba opomniti na njihove dosežke, kadar koli je to mogoče, in se osredotočiti na področja, ki jih morajo izboljšati. Da bi bila povratna informacija učinkovita in ne bi bila sprejeta kot kritika ali osebni napad, mora trener ostati pozitiven in podporen, natančno opredeliti, kaj pričakuje od športnika, po možnosti neposredno po tekmi ali dejavnosti, da je lahko konkretna in specifična, biti pozoren na dejavnosti ali vedenje, ki jih je mogoče spremeniti, ter uporabljati preprost in lahko

razumljiv jezik. Prav tako je zelo pomembno, da je trener sposoben sprejeti tudi konstruktivne povratne informacije, kar pomeni, da mora svoje športnike povabiti, da delijo svoje izkušnje in misli o vadbi, svoje občutke, kaj jim deluje in kaj ne, ter da je odprt in sprejema njihove poglede (*SPARC, 2003*). Navsezadnje bi morale povratne informacije športnikom zagotoviti več informacij, kot so jih morda izvedeli sami, ta odprta dvosmerna komunikacija pa bo pomagala dvigniti moralo in ohraniti motivacijo vseh.

❖ Načrtovanje seje

Postati učinkovit vodja in organizator je bistvenega pomena za uspešno delo trenerja. Trener in njegovi športniki morajo začrtati želeni cilj in potrebne korake, da pridejo do njega, da bi dosegli cilje, ki so si jih skupaj zastavili. Ti cilji se bodo odražali v načinu, kako trener nadzira športnike in načrtuje vsako vadbo. Da bi zagotovili učinkovitost in uspešnost načrta trenerske seje, je treba upoštevati nekaj bistvenih vidikov (*wjec cbac, 2023*):

- ☐ Prvi korak v procesu priprave mora biti določitev ciljev in nalog treninga. Športni trener mora pri vsakem treningu določiti posebne cilje in naloge. To bo trenerju omogočilo, da se osredotoči na cilje seje in sredstva, s katerimi namerava te cilje doseči. Če je na primer cilj povečati natančnost streljanja igralca, bodo vaje in dejavnosti oblikovane tako, da bodo podpirale ta cilj.
- ☐ Vsaka seja coachinga mora vključevati cilje in naloge, usmerjene v potrebe in zahteve udeležencev. Te zahteve lahko temeljijo na tem, kako dobro so se športniki odrezali na predhodnih treningih ali na njihovih tekmovalnih rezultatih. Trener lahko za določitev ciljev in nalog seje uporabi tako kvantitativne kot kvalitativne podatke, kot so informacije o uspešnosti in rezultatih.
- ☐ Športni trener mora na vsakem koraku načrtovanja poskrbeti, da so upoštevani igralci, prostori ter zdravstveni in varnostni predpisi v športu. V ta postopek je treba vključiti oceno tveganja za vsako od teh številnih področij odgovornosti, skupaj z vsemi načrtovanimi vajami ali dejavnostmi ter vsemi materiali ali opremo, ki se bodo uporabljali.
- ☐ Trener mora nato razmisliti o najboljšem načinu, kako igralcem posredovati tehnične podrobnosti in trenerske točke, ki so del ciljev in nalog seje. Več možnosti bo na voljo, če imajo tako trener kot igralci veliko izkušenj, saj bodo imeli višjo stopnjo znanja in razumevanja športne dejavnosti.
- ☐ Da bi zagotovil dostopnost in ustreznost treninga potrebam igralcev, bo trener vadbo in pomoč prilagodil ravni izkušenj, sposobnostim in trenutni stopnji učenja vsakega udeleženca. Ko trener določi vaje in dejavnosti, ki jih bo uporabil, bi se moral zavedati orodij in sredstev, potrebnih za vadbo. Nato bo moral trener poskrbeti, da bodo imeli vsi dostop do te opreme, in načrtovati, da bo ta pripravljena na lokaciji treninga in ob predvidenem času.

- ☐ Da bi bili trenerji pripravljeni na nepredvidene dogodke, ki se lahko zgodijo med sejo, morajo nenehno skrbeti, da v svoje načrte vključijo rezervne načrte. Če se med sejo pojavi katera od teh okoliščin (na primer slabo vreme ali če pride več ljudi, kot je bilo predvideno), bo to zmanjšalo zmedo in izgubo časa.
- ☐ Nazadnje morajo trenerji upoštevati organizacijo, ki je potrebna pred, med in po treningu, vključno s: a) potrebno opremo in sredstvi; b) vključenimi posamezniki; c) opremo (kot so prostor za trening in garderobe); d) urnikom, vključno s časom začetka in konca treninga ter časom prihoda; e) nalogami, ki jih je treba opraviti med treningom.

Če ste trener ali trener, ki se za to šele pripravlja, ne glede na to, ali načrtujete eno samo vadbo ali celotno sezono, je vedno najbolje, da poskušate vse načrtovati vnaprej in da je vse čim bolj preprosto (*SPARC, 2003*). Tukaj je nekaj praktičnih nasvetov, ki vam bodo pomagali pri uspešnem načrtovanju treninga in ohranjanju organiziranosti:

- ✓ Oblikovanje strategije za pripravo na sejo/sezono - kaj boste naredili?
- ✓ Navedite vse elemente, potrebne za sezono, kot so oprema, nadomestni igralci in uniforme.
- ✓ Načrtujte vadbo in po potrebi rezervirajte prostore.
- ✓ Prepričajte se, da so športniki seznanjeni s časom in lokacijo treninga ter da se ta začne točno.
- ✓ Določite protokole za zbiranje in shranjevanje opreme, hitro oblikovanje skupin, ustavljanje in poslušanje vseh (npr. uporaba piščalke).
- ✓ Odločite se, ali je potrebna dodatna pomoč, kot so starši ali skrbniki, prevoz ali timski fizioterapevt.
- ✓ Izberite način obveščanja udeležencev o odpovedi treninga ali tekmovanja.
- ✓ Za vsako vadbo določite osrednjo točko ali cilj, s katerim bodo povezane vse vaje.
- ✓ Izberite nekaj enostavnih vaj ali vaj in jim dodajte svoje različice.
- ✓ Prilagodite se različnim hitrostim učenja.

Za uspešno vadbo je bistvenega pomena, da so igralci vključeni in aktivni ves čas vadbe. To lahko dosežete tako, da športnike vključite v proces oblikovanja načrtov in odločitev, stvari razložite jasno in neposredno, pripravite veliko dejavnosti, ponudite vrsto zahtevnih, a izvedljivih vaj, ki ne presegajo ravni sposobnosti igralcev, izogibajte se izločitvenim igram, saj so manj sposobni športniki običajno izpuščeni, izberite dejavnosti, pri katerih je večja verjetnost uspeha, in dovolj pozitivnih spodbud ter poskrbite, da imate za vse ustrezno opremo.

Temelji uspešnega coachinga so,

- ☐ Uvod/pogled: Ko vsi pridejo, jih pozdravite in jih povabite na kratko razpravo o ciljnih seje. To je tudi odlična priložnost, da športnike povprašate o njihovih predlogih za razvoj in jim ponudite nekaj konstruktivnih povratnih informacij o prejšnji vadbi/igri.

- **Ogrevanje:** Pred telesno vadbo je treba telo športnikov nujno ogreti. Uspešno ogrevanje sestavljajo trije koraki:
 1. Aerobna aktivnost: Da bi dvignili telesno temperaturo za vadbo, izvajajte 5-10 minut splošne vadbe, na primer lahkotnega teka.
 2. Vaje za gibljivost: raztezanje, vključno s splošnimi in bolj specializiranimi razteznimi vajami, da se telo lahko giblje v celotnem obsegu gibanja.
 3. Ciljne vaje in treningi, kot so simulirane igre, temeljni gibi in sposobnosti športne dejavnosti.
 - **Pridobivanje spretnosti:** Kot smo že omenili, je zgodnji del treninga, ko so športniki zbrani in "sveži", idealen čas za vadbo novih spretnosti. Pred tem pa si vzemite nekaj časa za pregled predhodno naučenih spretnosti (to je lahko del ogrevanja). Ne pozabite, da ogrevanja ne preobremenite z dolgimi navodili in pogovori.
 - **Vadite svoje igralne spretnosti:** Športnikom omogočite, da v tekmovalnem okolju preizkusijo novo pridobljene sposobnosti. Komentirajte sposobnosti, metode in pristope.
 - **Ohlajanje:** Ker se telo postopoma vrne v stanje mirovanja, je to ključni korak v procesu okrevanja. Intenzivnost vadbe določa, kako dolgo bo trajalo ohlajanje. Na splošno zadostuje pet do deset minut zmerne aktivnosti. Poleg tega je ohlajanje idealen čas za vadbo gibljivosti.
 - **Vrednotenje in zaključek:** Ocenjevanje lahko poteka med treningom ali takoj po njem. Pogovor s športniki o tem, kako je potekala vadba, vam ne bo zagotovil le podrobnih povratnih informacij, ampak bodo športniki tudi bolj vključeni v proces. Na koncu jim sporočite, kdaj jih nameravate ponovno srečati. Če se udeležujete igre ali tekmovanja, preglejte pravila ter kraj in čas srečanja ter zahtevano opremo.
- ❖ **Ustvarjanje varnega okolja brez poškodb**
- Zagotavljanje, da športniki trenirajo v okolju brez poškodb, je ena najpomembnejših odgovornosti trenerja. Vsi športi vključujejo določeno tveganje za poškodbe, nekatere večje kot druge, zato mora biti trener pripravljen na morebitne poškodbe. SPARC (2003) priporoča, da vsi trenerji opravijo certificiran tečaj prve pomoči in imajo vedno na voljo komplet prve pomoči. Vnaprej pripravljen "načrt ukrepanja v nujnih primerih", pripravljen za ravnanje v vsaki situaciji, je pametna zamisel tako za trenerja kot za oddelek. Vendar je pomembno poznati tudi svoje meje; če pride do resne poškodbe, npr. zloma kosti, poškodbe vratu, obsežne krvavitve ali če športnik izgubi zavest, mora trener poklicati reševalno vozilo ali zdravnika, namesto da poskuša poškodbo zdraviti sam, kar bi lahko povzročilo resne poškodbe.

Po drugi strani pa lahko trener in športnik ob poškodbi mehkih tkiv, kot je zvin gležnja, z določenimi ukrepi zmanjšata poškodbe in omogočita hitro okrevanje (SPARC, 2003):

1. Počivajte: Športnika je treba takoj prekiniti z vadbo in mu omogočiti počitek.
2. Led: Led je treba čim prej nanesti na poškodbo. Prvih 24 ur je treba led dajati 20 minut na vsaki dve do tri ure in ga pokriti z vlažno brisačo.
3. Kompresija: Poškodovano mesto je treba pokriti z debelim, dobro pritrjenim elastičnim povojem. Kompresija je najboljši način za zaustavitev krvavitve in zmanjšanje otekline.
4. **Nadmorska višina:** Da bi zmanjšali strjevanje krvi v ranjeni regiji, je treba prizadeti ud dvigniti nad raven srca.
5. Diagnoza: Če se stanje v 48 urah ne izboljša, je treba poiskati diagnozo in zdravniško pomoč.

Trenerji se morajo zavedati, da se športniki pogosto počutijo prisiljene, da se po poškodbi vrnejo k športu prej, kot je previdno, s čimer tvegajo, da bodo povzročili še več škode. Zato je odgovornost trenerja, da poskrbi, da se igralci ne vrnejo prezgodaj, in da pozorno spremlja njihovo učinkovitost, ko so pripravljeni.

Akreditacija: "Slika pridobljena iz Googla.

3. Vloge, spretnosti in odgovornosti

Naloge trenerja niso le usmerjanje in izboljšanje fizične zmogljivosti igralca ali ekipe. Pomembno je, da se trenerji zavedajo, da je razvoj igralca kot "celovite" osebe enako pomemben kot njegovi dosežki na igrišču. Zato mora biti trener sposoben prepoznati potrebe, razumeti različne okoliščine ter se zavedati duševnega in telesnega zdravja svojih strank (*Johnson et al., 2011*). Glede na to, da trenerstvo zahteva stalno komunikacijo med trenerji in igralci, starši, organi in drugimi stranmi, ga lahko štejemo za družbeno dejavnost. Športni trenerji morajo biti zato občutljivi in odprti za razlike (npr. v sposobnostih, veroizpovedi, starosti, spolu, rasi itd.). Zavedati se morajo tudi mnogoterosti potreb, ciljev in teženj, ki povzročajo različne psihološke in fiziološke odzive (*Mallett, 2012*).

Da bi dosegli koristne rezultate za svoje učence, morajo trenerji prevzeti številne vloge (*Indeed, n.d.; projekt M_Coach; SPARC, 2003*):

- ☐ **Trener/učitelj:** trener kot tak pomaga športnikom razvijati njihovo telesno pripravljenost ter jih uči veščin in spretnosti, ki so potrebne za izvajanje določenega športa. Kot učitelj/trener uporablja primerno in jasno terminologijo, da ponazori pravilen način izvajanja športa, pri čemer upošteva, da se vsak človek uči drugače. Trener mora prav tako dajati poštena in stroga navodila in nasvete, da bi športnikom privzgojil disciplino in predanost, hkrati pa mora ocenjevati njihovo uspešnost med vadbo in tekmovanjem. Nenazadnje trener velja za vir informacij, podobno kot učitelj, in je odgovoren, da jih obvešča o najnovejših dosežkih v svojem poklicu.
- ☐ **Načrtovalec:** Vloga trenerja je tudi organiziranje in izvajanje učinkovitih treningov in vaj, iger, tekmovanj itd. Občasno lahko ta del vključuje tudi izbiro pomočnikov trenerja in drugega podpornega osebja, iskanje sponzorjev ali sredstev ali celo vključevanje staršev/skrbnikov v dogodke.
- ☐ **Vodja:** Da bi dosegel najboljše rezultate, mora tudi trener postavljati cilje in se odzivati na potrebe igralcev ali ekipe. Trenerji uporabljajo različne stile vodenja, na primer avtoritarnega (trener ima končni nadzor), demokratičnega (sodeluje in se povezuje s športniki), submisivnega (prepušča nadzor športniku) ali kombinacijo teh. Poleg tega mora trener kot vodja podpirati igralce, da sami pridobijo vodstvene sposobnosti, hkrati pa mora učinkovito ravnati z vrstniki, uradniki, navijači, sponzorji in starši.
- ☐ **Vzornik/mentor:** Ena najpomembnejših nalog trenerja je, da je vzornik za vadeče in športnike, da kaže določene družbene ali vedenjske standarde, ki bi jih morali športniki posnemati. Po drugi strani pa lahko trener rešuje konflikte, nudi smernice in nasvete ter - predvsem - še naprej podpira, nadzoruje in ocenjuje igralce v vlogi mentorja. Na ta način lahko trener deluje kot neformalni psiholog, saj spoznava osebnost in svetovni nazor igralcev ter jim nudi čustveno podporo.

Poleg teh štirih glavnih vlog lahko trener opravlja tudi vlogo:

- Motivator: spodbujanje in pozitivna spodbuda,
- Ocenjevalec: ocenjuje dosežke športnikov na treningih in tekmovanjih,
- Svetovalec: svetovanje, reševanje sporov,
- Znanstvenik: vključevanje konceptov iz športne znanosti v urnik vadbe.
- Prijatelj: sočutna in spodbudna oseba, na katero se lahko športniki obrnejo po nasvet, kako doseči uspeh v športu in zunaj njega,
- Pospeševalec: izbira primernih tekmovanj, na katerih bodo sodelovali športniki/skupina, da bi jim pomagali pri doseganju splošnih ciljev.
- Nutricionist: športnikom nudi nasvete o hrani in prehrani ter smernice za zdrav življenjski slog, ki vključuje pravilno prehrano, zadosten spanec in sproščanje.
- Zbiranje sredstev: prijava za nepovratna sredstva in sponzorstva za nakup opreme, kritje stroškov usposabljanj in prevozov na tekmovanja.
- Ocenjevalec varnostnih tveganj: s pregledovanjem športnih objektov, da bi zagotovil upoštevanje varnostnih predpisov, upoštevanjem predpisov o zdravju in varnosti, zagotavljanjem, da udeleženci uporabljajo pravo opremo, ter pregledom varnostnih postopkov za bolj tvegane dejavnosti zagotavlja, da športniki vadijo v varnem okolju.
- Opazovalec: spremljanje športnikov in podajanje pripomb, osredotočanje na eno samo gibanje naenkrat ali opazovanje športnikovih sposobnosti z drugega zornega kota in podajanje priporočil za razvoj. Športnike lahko spodbudimo, da ocenijo svojo uspešnost, da bi ugotovili področja za izboljšave in izbrali najboljše ukrepe za čim večje koristi svojega usposabljanja.

Zato je razumljivo, da so odgovornosti trenerja zaradi številnih obrazov in vlog, ki jih mora opravljati, večplastne in raznolike. Če povzamemo, trenerji morajo biti dober zgled, saj se športniki, pomočniki, starši in drugi gledalci zgledujejo po njih, olajšati komunikacijo med vsemi vpletenimi stranmi, poznati trenutne razmere v klubu, upoštevati edinstvenost svojih igralcev in vsakemu članu ekipe dati enake možnosti za uspeh, navdihovati in motivirati, dajati smernice in usmeritve, se pogovarjati s starši in skrbniki, da se vsi seznani s športnikovimi cilji, spretnostmi in ravnanjem, ter spoštljivo in odprto ravnati s športniki; vse to je varno rečeno več kot samo poučevanje športnih veščin.

❖ Različna znanja in spretnosti uspešnega trenerja

Učinkoviti športni trenerji morajo pri vodenju treningov pokazati več različnih spretnosti in sposobnosti. Komunikacijske, socialne in medosebne sposobnosti so nujne za kariero športnega trenerja, saj vključuje sposobnost hitrega vzpostavljanja odnosov z ljudmi ter pozornost na fizično in čustveno zdravje športnikov, ne glede na njihovo raven znanja ali starost (UCFB, 2023).

Zato je ena najpomembnejših veščin, ki jih mora imeti trener, odlična komunikacija (*npr. Indeed, n.d.; Teach Sport, n.d.; wjec cbac, 2023*). Učinkovita komunikacija je bistvena za navdihovanje ekipe in dajanje jasnih navodil športnikom, ki jih lahko razumejo in upoštevajo. Da bi športnikom pomagal pri doseganju zelenih rezultatov, mora imeti športni trener sposobnost dajanja jasnih in natančnih navodil, prehajanja naravnost k bistvu in podajanja pronicljivih napotkov na razumljiv način. Za to delovno mesto je ključnega pomena spretno komuniciranje z različnimi posamezniki iz različnih okolij, pa tudi s strokovnimi sodelavci, kot so dietetiki, fizioterapevti ali zdravniki. Športni trenerji morajo zato med treningi in tekmovanji svojih športnikov uporabljati različne tehnike verbalnega in neverbalnega komuniciranja.

Kadar trener med polčasom ali med prekinitvijo igre na turnirju posreduje taktično ali tehnično znanje ali kadar med pregledom uspešnosti ali treningom pregleduje taktiko ali vaje, se uporablja besedna komunikacija. Kadar govorjenje s športnikom zaradi oddaljenosti ni mogoče, bo trener uporabil neverbalno komunikacijo in se s športnikom sporazumeval z gestami rok ali obrazno mimiko. Vendar učinkovito komuniciranje vključuje veliko več kot le pogovor; govorica telesa, ton glasu, manira in interakcija z drugimi ljudmi igralcem posreduje sporočila. Čeprav so številni trenerji spretni pri izražanju in posredovanju svojih sporočil, morajo še vedno delati na sprejemanju sporočil in povratnih informacij od drugih, da bi zagotovili učinkovito dvosmerno komunikacijo.

Ključnega pomena je nedvomno tudi **poznavanje predmeta**. Noben športni trener ne more biti uspešen, če dobro razume snov. Športniki, ki jih trenirajo, morajo verjeti v strokovno znanje svojih trenerjev, saj v odsotnosti takšnega znanja slednji ne bodo spoštovani in ne bodo mogli pomagati športnikom, da bi dosegli boljše rezultate na igrišču. S pridobljenim strokovnim znanjem bo trener lahko ocenil dosežke športnikov, natančno opredelil šibka področja ter oblikoval prakse, vaje in učne točke, ki bodo osredotočene na področja uspešnosti, ki jih je treba izboljšati. Poleg tehničnega znanja morata trenerja odlikovati tudi **telesna vzdržljivost in vztrajnost**; trenerji običajno vzdržujejo zelo visoko raven telesne pripravljenosti in so navdušeni športni navdušenci. Da bi ostali v formi in na tekočem z novimi metodami in strategijami ter da bi lahko uspešno poučevali in sledili svojim športnikom, se morajo tudi sami ukvarjati z različnimi športi.

Poleg strokovnega znanja in izkušenj mora imeti trener tudi dobre **opazovalne in analitične sposobnosti**. Športni trenerji morajo spremljati trening ali tekmovalni dogodek, znati prepoznati morebitne težave pri uspešnosti in nato športniku ponuditi konstruktivne povratne informacije, da bi se izboljšal. Kompetentni trenerji bodo med treningi pozorno opazovali udeležence, da bi ocenili njihov napredek in uspešnost, prednosti in slabosti. Trener lahko na podlagi tega

opazovanja ugotovi, kaj je treba med treningom spremeniti. Tako bo lahko spremenil vaje, da bodo bolje ustrezale potrebam in ciljem udeležencev.

Zagotavljanje natančnih, jedrnatih in pravočasnih povratnih informacij je še ena lastnost uspešnega trenerja. Trener lahko zagotovi konstruktivne in podrobne povratne informacije na seji za pregled uspešnosti ali po športnem dogodku, med polčasom ali igralnim odmorom. Povratne informacije se lahko nanašajo na športnikovo znanje o rezultatih (KR), ki je kvantitativno in objektivno, ali na znanje o uspešnosti (KP), ki je kvalitativno in subjektivno. Trener lahko povratne informacije uporabi za okrepitev predhodno podanih načel treniranja ali za zagotavljanje znanja o tehnični rasti.

Poleg tega mora biti vsak odličen športni trener **prilagodljiv in fleksibilen**, da lahko vodi produktivne treninge, tudi če mora zaradi nepredvidenih okoliščin v zadnjem trenutku spremeniti načrtovani urnik (npr. vremenske razmere, manjša ali večja udeležba, nedostopna oprema ali sredstva). Poznavalec in izkušen športni trener bo lahko spremenil načrt vadbe tako, da se bo prilagodil tem spremembam. Če imajo udeleženci težave z razumevanjem določene ideje ali se jim zdi učna ura prelahka, bo prilagodljiv trener lahko spremenil tudi vsebino svojih učnih ur.

Uspešen trener mora biti tudi sposoben **navdihovati in krepiti občutek moči športnikov**, kar bo pozitivno vplivalo na njihovo samozavest, motivacijo, raven užitka ter etične in moralne standarde v športu, kot sta predanost športnemu vedenju in poštena igra. Učinkovit športni trener mora znati spodbujati in motivirati športnike, da nadaljujejo, tudi ko bi radi obupali. Športnike bo tako spodbujal, da bodo v večji meri prevzeli odgovornost za svojo rast, tako v svetu športa kot zunaj njega. Ker bodo športniki trenirani s pozitivno naravnostjo ter visoko stopnjo predanosti in potrpežljivosti, bo to zelo koristno tudi za trenerja, ki bo veljal za zaupanja vrednega, samozavestnega, kompetentnega in pristnega vzornika.

Ker športni trenerji delajo tako s posamezniki kot s skupinami, morajo imeti odlične **vodstvene sposobnosti**, da se lahko ukvarjajo z različnimi osebnostmi in spretnostmi ter jih usmerjajo in da lahko nadzorujejo dinamiko, ki izhaja iz skupinske dinamike. Učinkovito vodenje vključuje spodbujanje športnikov k čim boljšim dosežkom, pozitivno komuniciranje in dobro vodenje drugih. Z razdelitvijo ciljev na obvladljive segmente se lahko udeleženci postopoma približujejo ciljem, športni trener pa lahko lažje spremlja in ocenjuje njihov napredek. Kot vodja mora imeti trener tudi **sposobnost sprejemanja odločitev** in dobrega dela pod pritiskom, saj mora po oceni uspešnosti svoje ekipe na tekmah in drugih športnih dogodkih izbrati najboljši način ukrepanja.

Učinkoviti trenerji imajo tudi odlične **medosebne in socialne veščine**. Znane so tudi kot veščine za delo z ljudmi in so ključne za vzpostavljanje pozitivnih vezi s starši, fizioterapevti, drugimi trenerji in športniki. Trenerji morajo imeti močan občutek za timsko delo, empatijo, čustveno inteligenco in aktivno poslušanje, da se lahko povežejo z igralci in ekipami. Ko gre za verodostojnost, prijaznost in prilagodljivost, so ti trije elementi precej pomembni. Biti športni trener zahteva vzpostavljanje odnosov z različnimi posamezniki, zato je za uspeh na tem področju dela treba imeti odlične medosebne spretnosti.

Nenazadnje mora biti trener **organiziran in strokoven**. Usposobljen športni trener mora biti sposoben organizirati, izvajati in dokumentirati informacije za veliko število posameznikov, biti odgovoren za organizacijo dogodkov ali prijavo športnikov na tekmovanja ter natančno meriti, spremljati in poročati o napredku in dosežkih športnikov. Biti verodostojen športni trener zahteva strokovnost; biti mora zanesljiv, pošten in spoštljiv v vseh medsebojnih odnosih in pogovorih, saj predstavlja tako svojega delodajalca kot poklic.

Kot je razvidno, mora trener pridobiti številne spretnosti in sposobnosti, da bi bil uspešen in učinkovit na športnem področju; poleg odličnih komunikacijskih spretnosti, sposobnosti analize informacij in vodstvenih lastnosti mora biti tudi dostopen, dobro organiziran in strokoven. Veliko teh sposobnosti je mogoče pridobiti s formalnim izobraževanjem in praktičnimi izkušnjami. Zato se zdi, da je predanost lastni rasti in razvoju nujno potrebna. Kot trener se morate nenehno učiti novih stvari in se razvijati kot strokovnjak. Če želite navdihovati in mentorirati druge, da bi tudi oni uresničili svoje potenciale in dosegli svoje cilje, si morate prizadevati biti navdihujoč vzornik.

Akreditacija: "Slika pridobljena iz Googla."

4. Dejavnost

Naslov dejavnosti	Gibalne igre
Cilj	Trenerjem ponuditi ideje za preproste gibalne igre, ki se lahko uporabijo za ogrevanje ali odmor med sejo.
Učni izidi	- osredotočanje na temeljne gibalne spretnosti. - timsko delo in gradnja ekipe
Trajanje	~10 minut ali več, če je potrebno
Potrebni materiali/oprema	odprto igrišče, na katerem se lahko izvajajo igre (npr. notranje ali zunanje igrišče)
Opis dejavnosti	Raca, raca, gos Pri tej igri udeleženci stojijo ali sedijo v krogu, obrnjeni drug proti drugemu. Eden od igralcev, označevalec, kroži po zunanji strani kroga in govori "gos" ali "raca", pri tem pa se dotika glav igralcev, ki gredo mimo. Oseba, ki postane

	"gos", vstane in poskuša drugega zasledovati po krogu, da bi ga ujela. • Če označevalcu uspe sedeti na mestu gosi, preden ga ujamejo, postane gos označevalec in igra se ustrezno nadaljuje. • Če je označevalec ujet, sedi na sredini kroga in ga ne more zapustiti, dokler ni označena druga oseba, ki zasede njegovo mesto. Raca, raca, gos s preobratom • Igralci se usedejo v skupine po tri. • Ena oseba je "lovec", druga pa "tekač". • Tekoč se mora izogniti oznaki, to pa lahko stori tako, da se izogne zasledovalcu s pomočjo blokov treh, ki jih sestavijo skupine. • Nato se morajo usesti v skupino treh oseb. Sedaj so varni, tekač pa je tisti, ki je na nasprotnem koncu skupine treh. • Za večjo mobilnost je v igri lahko več kot en zasledovalec in tekač. Strašilo • Igralci tečejo po igrišču. • Eden ali dva od njih sta lovilca. • Ko ujamejo drugega igralca, mora ta mirno stati z razmaknjenimi rokami in nogami. • Strašilo lahko izpusti drug igralec, ki teče v krogu okoli njega ali se mu priplazi pod noge. Veriga • Dva igralca morata na začetku igre tvoriti verigo, tako da se držita za roke. • Igralca poskušata ujeti druge igralce, ne da bi pretrgala verigo. • Ko ujamejo eno osebo, tvorijo verigo treh oseb (verigi se pridružite, ko ste "označeni"); ko ujamejo drugo osebo, tvorijo verigo štirih oseb, nato pa se veriga razdeli na dva para. • Dva para poskušata označiti udeležence in se spremenita v "označevalca", dokler niso ujeti vsi.
--	--

5. Sklepi

Športni trenerji pomagajo športnikom, da se v športu, ki ga igrajo, razvijejo po svojih najboljših močeh. Sodelujejo lahko z mladinskimi, šolskimi in izobraževalnimi organizacijami, profesionalnimi in amaterskimi športniki, posamezniki in ekipami. Delo športnega trenerja je lahko izpolnjujoče in zahtevno delo, ki ponuja priložnost, da pozitivno vpliva na življenja ljudi.

Namen tega modula je predstaviti nekatera osnovna načela treniranja in poučevanja športnikov in športnih pripravnikov, ki zajemajo vidike, kot so naloge in odgovornosti trenerjev, njihove vloge in potrebna znanja, ki jih morajo imeti, da so pri svojem delu odlični, ter praktične nasvete o organizaciji športne vadbe, poučevanju novih športnih veščin pripravnikov in zagotavljanju, da je vsaka vadba varna za udeležence. Pomemben zaključek tega modula je, da je športno trenerstvo lahko zahtevna kariera, ki zahteva stalen razvoj tudi s strani trenerja. Trenerji bi morali poskrbeti, da se nenehno izboljšujejo v tem, kar počnejo, tako da sledijo napredku na svojem področju, si vse življenje prizadevajo za priložnosti za učenje ter izpopolnjujejo svoje kvalifikacije in veščine, da bi dosegli najboljše možne rezultate zase in za svoje športnike.

6. Kviz

Vprašanje 1 - Trenerstvo je proces, v katerem se vsakemu športniku posveča individualna pozornost in pomoč, da se mu omogoči učinkovitejše delo in komunikacija, razvije nove spretnosti in izboljša uspešnost ali pa se pripravi na treniranje drugih.

- a. Resnično
- b. Lažno

Odgovor: .

Vprašanje 2 - Športni trenerji morajo pri treningih upoštevati več informacij, kot so starost, spol, sposobnosti in raven pripravljenosti športnikov, kultura in vera ter dinamika v skupini ali ekipi.

- a. Resnično
- b. Lažno

Odgovor: .

Vprašanje 3 - Katera od naslednjih dejavnosti NI vrsta prakse:

- a. Določeno
- b. Prilagodljiv
- c. Celoten
- d. Različne

Odgovor: Prilagodljiv

Vprašanje 4 - Kako se imenuje kratica za ukrepe, ki jih je treba izvesti ob lažji poškodbi:

- a. FIŽOL
- b. SOUP
- c. LENTILS
- d. RIŽ

Odgovor: .

Vprašanje 5 - Katera od naslednjih veščin je pomembna za trenerja?

- a. Komunikacija
- b. Vodenje
- c. Strokovno znanje in izkušnje na temo
- d. Potrpežljivost
- e. Vse zgoraj navedeno
- f. Nič od naštetega

Odgovor: Vse zgoraj navedeno

7. Reference:

- Encyclopedia.com, (n.d.). Športni inštruktor. Karierni informacijski center, 9. izdaja. Pridobljeno 14. avgusta 2024 s spletne strani: <https://www.encyclopedia.com/economics/news-and-education-magazines/sports-instructor>
- Resnično uredniška ekipa, (2024). Vloge in veščine športnega trenerja: Vključevanje trenerja in trenerke: Praktični vodnik. Dostopno na <https://uk.indeed.com/career-advice/career-development/sports-coach-roles-and-skills>. Dostopno 14. 8. 2024.
- Johnson, S. R., Wojnar, P. J., Price, W. J., Foley, T. J., Moon, J. R., Esposito, E. N., & Cromartie, F. J. (2011). Trenerjeva odgovornost: Učenje, kako pripraviti športnike na vrhunske dosežke. The Sport Journal, 14(1), 1-14.

- Mallett, C. (2012). Vloge in odgovornosti trenerja. In Pyke, F. (2012). *Coaching excellence*. Human Kinetics.
- SPARC (2003). Kako začeti s coachingom. Na voljo na spletni strani <https://sportnz.org.nz/media/1262/getting-started-in-coaching.pdf>. Pridobljeno 14/08/2024.
- Tziortzis, S. (1992). *Trening klasičnih športnih tekov v krosu*. Atene: [v grščini].
- UCFB (2023). Kaj je športni trener?. Pridobljeno 14. avgusta 2024 s spletne strani <https://www.ucfb.ac.uk/news/what-is-a-sports-coach/>.
- Vault (n.d.). Športni inštruktorji in trenerji. Na voljo na spletni strani <https://vault.com/professions/sports-instructors-and-coaches>. Dostopno 14. 8. 2024.
- Wjec cbac, (2023). Uporabne kvalifikacije 3. stopnje na področju športa - poučevanje od leta 2023. Na voljo na spletni strani https://resource.download.wjec.co.uk/vtc/2022-23/vq22-23_1-13/eng/u4-sports-pedagogy-and-coaching.pdf. Pridobljeno 14. 8. 2024.

Modul 3: Učenje življenjskih veščin s športom

OPIS : Fizične dejavnosti za razvoj vodstvenih, mentorskih in komunikacijskih spretnosti.

1. Uvod

Šport ni le sredstvo za izboljšanje telesnega počutja, temveč spodbuja tudi razvoj spretnosti, ki so uporabne na delovnem mestu. To je še posebej pomembno za mlade z migrantskim ozadjem, saj ima šport ključno vlogo pri spodbujanju občutka vključenosti in sodelovanja. Evropski svet je to poudaril z naslednjimi besedami: "Šport ima pomembno mesto v življenju številnih državljanov EU in ima močno družbeno vlogo z močnim potencialom za socialno vključevanje. Sodelovanje v športu ali telesni dejavnosti na različne načine prispeva k vključevanju v družbo" (*Svet Evropske unije, 2010*).

Številne študije so pokazale močno povezavo med udeležbo v športu in razvojem spretnosti za zaposlitev. To je še posebej pomembno za begunce in mlade z migrantskim ozadjem, ki se pogosto soočajo z izzivi pri vključevanju in iskanju zaposlitve.

Študija 1: Šport in spretnosti zaposlovanja: Raziskava raziskovalnega centra za športno industrijo na univerzi Sheffield Hallam kaže, da imajo diplomanti, ki so se na univerzi ukvarjali s športom, običajno višje povprečne plače v primerjavi s tistimi, ki se niso. Poleg tega je več kot polovica diplomantov poročala, da jim je ukvarjanje s športom pomagalo razviti veščine timskega dela in vodstvene sposobnosti, ki so dragocene na delovnem mestu. Tudi delodajalci se zavedajo te koristi, saj jih 94 % prepoznava jasno povezavo med udeležbo v univerzitetnem športu ter dragocenimi veščinami in močmi potencialnih zaposlenih (*Grant, Hanlon in Young, 2024*).

Študija 2: Šport kot orodje za razvijanje spretnosti: Poročilo koalicije Šport za razvoj še dodatno potrjuje te ugotovitve, saj ugotavlja, da je šport lahko učinkovito sredstvo za pridobivanje spretnosti, ki so bistvene za zaposlitev. V poročilu je opisano, kako lahko športni programi razvijajo spretnosti, kot so komunikacija, timsko delo in vodenje, ki so neposredno prenosljive na delovno mesto (*Sport for Development Coalition, 2022*).

Te študije skupaj poudarjajo, da udeležba v športu ni le telesna aktivnost, temveč tudi dragocen način osebnega in poklicnega razvoja, ki prispeva k boljši zaposljivosti. (*sportanddev.org, n.d.*)

Ta modul raziskuje, kako sodelovanje v športu razvija bistvene spretnosti za učinkovito vodenje, vključno z mentorstvom in motiviranjem posameznikov v ekipi. Poleg telesne pripravljenosti šport mladim omogoča razvijanje lastnosti, ki so ključne v poklicnem okolju. Vodenje v športu vključuje več kot le avtoriteto; gre za navdihovanje in usmerjanje drugih k skupnim ciljem. Ta modul obravnava, kako lahko te veščine izkoristimo in uporabimo na različnih področjih življenja, tudi na delovnem mestu.

2. Razvijanje vodstvenih sposobnosti s športom

Vsaka organizacija ali podjetje potrebuje vodjo, ki učinkovito vodi sodelavce k skupnemu cilju. Vloga vodje je bistvena za določanje ciljev, motiviranje in navdihovanje drugih ter ustvarjanje delovnega okolja, ki spodbuja uspeh in osebno rast vseh. Dober vodja spodbuja komunikacijo in sodelovanje med člani ekipe.

Šport je neprimerljiva priložnost za razvijanje vodstvenih sposobnosti, ki so dragocene na vseh področjih življenja. Tako na igrišču kot v resničnem življenju se pokažejo značilne lastnosti učinkovitega vodje. Uspeh posameznika, zlasti v ekipnih športih, je tesno povezan z doseganjem skupnih ciljev. Igralci se naučijo ceniti različne spretnosti, se medsebojno podpirati in sodelovati, da bi dosegli zmago.

V športnem kontekstu je vodenje ključna veščina za mlade priseljence, saj lahko olajša vključevanje. Z izkazovanjem takšnih sposobnosti se lahko bolje prilagodijo spremembam in pomagajo drugim v podobnih situacijah ter tako postanejo navdihujoča osebnost. Voditeljstvo na ta način predstavlja pozitiven vpliv, ki spodbuja spremembe in pomaga premagovati težave s podpornimi in mentorskimi dejavnostmi. Poleg tega je ta spretnost temeljnega pomena za opolnomočenje, saj omogoča razvoj novih gospodarskih priložnosti s podjetništvom in inovacijami.

Ključna veščina vodenja, tako v športu kot v življenju, je sposobnost sprejemanja odločitev pod pritiskom. To je še posebej pomembno v športu, kjer je čas ključnega pomena in je stres velik. Športniki pogosto razvijajo kritično mišljenje, hitro ocenijo razmere, prilagodijo strategije in izkoristijo priložnosti. (*Woods, Mutrie in Scott, 2014*)

Pri športu ne gre le za zmago, ampak tudi za gradnjo medosebnih odnosov. Ključnega pomena je, da se naučite pametno upravljati čustva in skrbeti za dobro počutje drugih, saj je harmonija v ekipi bistvenega pomena. Obvladovanje konfliktov in porazov je skupaj z medsebojnim spoštovanjem ključno za ustvarjanje pozitivnega in spodbudnega okolja, tako ob zmagi kot porazu.

To kompetenco je mogoče razvijati s športom, saj športne dejavnosti olajšajo komunikacijo z mladimi na preprost in neposreden način. Šport je priložnost, da se približamo mladim in jim predlagamo, kako lahko razvijejo svojo kariero, ter tako prispevamo k njihovi osebni in poklicni rasti.

Vodstvene sposobnosti se razvijajo s športom, saj posamezniki dobijo priložnost, da so odgovorni, sprejemajo odločitve in motivirajo druge. V športnem okolju se športniki pogosto srečujejo s situacijami, v katerih morajo učinkovito komunicirati, reševati probleme in obvladovati konflikte - vse to so bistvene sestavine vodenja. Poleg tega se športniki s sodelovanjem v ekipi naučijo postavljati cilje, sodelovati in pokazati odpornost pred izzivi, kar so ključne vodstvene lastnosti (*Woods et al., 2014; sportanddev.org, n.d.*).

3. Pomen komunikacije

Učinkovita komunikacija je bistvenega pomena v različnih okoliščinah, tako v vodstvenih vlogah kot v športnih ekipah. Pri vodenju je temelj uspeha, saj omogoča vodjem, da navdihujejo ekipe, se spopadajo z izzivi in dosegajo skupne cilje. Jasna komunikacija v ekipi spodbuja skupno razumevanje ciljev in strategij, spodbuja vse člane, da prispevajo svoje poglede, in zagotavlja usklajeno sprejemanje odločitev. Poleg tega učinkovito komuniciranje vključuje aktivno poslušanje - bistvena lastnost izjemnih vodij, ki so empatični in razumevajoči do svojih ekip. To ne le gradi zaupanje, temveč tudi ustvarja okolje, ki spodbuja odprt dialog, v katerem se vsak član ekipe počuti cenjenega in motiviranega, da deluje po svojih najboljših močeh.

Vodje, ki so vešči komuniciranja, so odlični tudi pri vodenju težkih pogovorov in konstruktivnem reševanju konfliktov. Z ohranjanjem zbranosti in taktim podajanjem sporočil konflikte spremenijo v priložnosti za rast, s čimer krepijo povezanost ekipe tudi v težkih časih.

Tudi v športu je učinkovita komunikacija ključnega pomena, da športniki obvladujejo stres, uravnavajo čustva in ohranjajo zbranost v kritičnih trenutkih. Ta spretnost je še pomembnejša v različnih športnih okoljih, kot so tista, ki vključujejo športnike migrante. Učinkovita komunikacija spodbuja zaupanje in spoštovanje, kar je ključnega pomena v razmerah, ko so športniki lahko občutljivi zaradi preteklih izkušenj z diskriminacijo ali marginalizacijo.

Učinkovita komunikacija med igrami ne vključuje le posredovanja strateških informacij znotraj ekipe, temveč tudi spoštovanje nasprotnikov. To spoštovanje prispeva k vzdušju poštene igre in podpira pozitivno, vključujoče športno okolje. Učinkovita komunikacija v športu izboljšuje športne dosežke, hkrati pa spodbuja medsebojno spoštovanje in gradi odnose, ki presegajo tekmovanje na igrišču.

Tako pri vodenju kot v športu dobre komunikacijske spretnosti posameznikom omogočajo jasno izražanje vizij, strastno motiviranje ekip in spretno premagovanje ovir. Učinkovita komunikacija v sejni sobi ali na igrišču zagotavlja, da so cilji doseženi s sodelovanjem in vključevanjem ter spodbuja okolje, v katerem lahko vsi uspevajo.

4. Iz igre na delovno mesto

Spretnosti, pridobljene na športnem področju, se brez težav prenesejo na poklicno področje in posameznikom omogočijo, da postanejo učinkoviti vodje.

- ❖ *Prilagodljivost in obvladovanje stresa pod pritiskom:* Športniki se naučijo obvladovati nepričakovane igre in premagovati fizične ovire, s tem pa krepijo sposobnost prilagajanja in vztrajnosti pri izzivih na delovnem mestu. Neuspehi in nenadne spremembe strategije se spremenijo v priložnosti za učenje in rast. Te spretnosti so ključne v hitrem poslovnem okolju, kjer so spremembe nenehne, sposobnost ohranjanja mirnosti pod pritiskom pa lahko pomembno vpliva na sprejemanje odločitev in reševanje problemov. Sposobnost prilagajanja zagotavlja, da lahko vodje učinkovito spreminjajo strategije, medtem ko obvladovanje stresa ohranja moralno in produktivnost ekipe v turbulentnih časih.

- ❖ *Vodenje z zgledom:* Športni kapetani in vodje ekip so zgled predanosti, discipline in integritete ter postavljajo standarde svojim ekipam. Enake lastnosti so bistvene za učinkovito vodenje v podjetjih. Posamezniki lahko s svojimi izkušnjami vodenja na igrišču navdihujejo in motivirajo svoje ekipe ter jih spodbujajo k doseganju skupnih ciljev. Ta oblika vodenja je pomembna, ker med člani ekipe gradi zaupanje in spoštovanje ter jih spodbuja, da jim sledijo in si prizadevajo za odličnost. Vodenje z zgledom ustvarja kulturo odgovornosti in visokih standardov, kar je ključnega pomena za doseganje trajnega uspeha v katerem koli poklicnem okolju.
- ❖ *Ustvarjanje kulture zmagovalnega tima:* V tem primeru je treba zagotoviti, da bo organizacija uspešna, če se bo v njej uveljavila pozitivna timska kultura, v kateri se ceni raznolikost, sodelovanje in spodbuja osebna rast. Skupne športne izkušnje - zmage in lekcije iz porazov - zagotavljajo dragocen vpogled v gradnjo močne timske dinamike. Vodje lahko to razumevanje izkoristijo za gojenje podpornega in sodelovalnega okolja, v katerem se vsi počutijo cenjene in pooblašene, da prispevajo najboljše, kar znajo. Ta večina je izbrana, ker močna timska kultura povečuje zavzetost, zadržanje in uspešnost zaposlenih. Spodbuja inovativnost in občutek pripadnosti, ki sta bistvena za dolgoročno rast organizacije.

Z usvajanjem teh spretnosti v športu so posamezniki dobro pripravljeni, da vodijo z integriteto in sodelovalnim duhom ter spodbujajo svoje organizacije k doseganju in preseganju ciljev.

5. Dejavnost

Dejavnost 1:

Naslov dejavnosti	Dribbling in vodenje
Cilj	• Spretnosti zaposlovanja • Vodenje • Sprejemanje odločitev, komunikacija
Učni izidi	• Udeleženci se bodo naučili, kako voditi ekipo, sprejemati strateške odločitve in obvladovati odgovornosti, ki izhajajo iz vodstvene vloge. • Udeleženci se bodo urili v sprejemanju težkih in včasih nepriljubljenih odločitev ter razumeli, kako to vpliva na moralo in uspešnost ekipe.
Trajanje	30 minut

Potrebni materiali/oprema	Nogometno igrišče z dvema goloma, žogo in po možnosti majicami dveh različnih barv za označevanje ekip.
Opis dejavnosti	• Če ni igrišča, naredite igrišče velikosti 60 x 30 m z dvema goloma in dvema črtama za dribling. • Izberite dve ekipi in določite enega igralca v vsaki ekipi za kapetana. • Kapetan ima 5 minut časa, da se odloči o postavitvi igralcev. • Kapetana morata izmed udeležencev izbrati sodnika. • Ekipe lahko dosežejo zadetek le, ko driblirajo čez črto za dribliranje. • Spodbujajte kapetana, da med igro aktivno vodi igro. • prosite igralce, naj se med igro medsebojno podpirajo in spodbujajo. <i>Različica</i> • Po 10 minutah prekinite igro ter zamenjajte kapetana in sodnika. <i>Čas odseva</i> • Kako so se kapitani odločali? • Kaj so čutili kapetani, ko so poslali igralca na nepriljubljeno mesto? • Kako težko je biti kapitan? • Kako je biti sodnik?
Povezave / zunanji viri	https://www.sport-for-development.com/imglib/downloads/giz2017-en-s4da-manual-sport2work.pdf

"Primer igre z razlago linije driblinga"

Akreditacija: "Slika pridobljena iz Googla."

Dejavnost 2:

Naslov dejavnosti	Ekipni orientacijski izziv
Cilj	• Ekipno delo • Komunikacijske spretnosti
Učni izidi	• Skupna odgovornost: Udeleženec spozna pomen delitve nalog in odgovornosti za doseganje skupnih ciljev. • Učinkovito komuniciranje: Udeleženci vadijo jasno in jedrnatno komunikacijo, ki je bistvenega pomena za navigacijo in dokončanje nalog.
Trajanje	1 ura
Potrebni materiali/oprema	prostor na prostem (npr. dovolj velik park, kjer se lahko skrijejo namigi) Zemljevidi in kompasi Nekaj, s čimer lahko natančno določite kontrolno točko (npr. zastave ali trakovi). Za vsako ekipo oblikujte pregledne zemljevide z jasno označenimi kontrolnimi točkami in različnimi potmi. za vsako kontrolno točko pripravite različne izzive (npr. uganke, fizične naloge).

Opis dejavnosti	• <i>Razdelite se v ekipe: Razdelite se v manjše ekipe (3-5 udeležencev) in vsaki ekipi dodelite poseben zemljevid.</i> • <i>Razporedite začetne ure za vsako ekipo, da se izognete gneči.</i> <i>Kontrolne točke</i> • <i>sestavljanje, fizična naloga, spominski izziv ali postaja z ugankami (rešiti morajo sestavljanje, da odkrijejo naslednji namig ali koordinate kontrolne točke).</i> <i>Razmislek</i> • Vsaka ekipa deli svoje izkušnje, izzive in uporabljene strategije. • Razpravljajte o tem, kaj je dobro delovalo in kaj bi lahko izboljšali na področju timskega dela in komunikacije.
Povezave / zunanji viri	<i>(navedite vse povezave ali vire, ki so pomembni za dejavnost)</i>

6. Sklepi

Šport in telesne dejavnosti neposredno izboljšujejo spretnosti in kompetence ter z razvijanjem ključnih sposobnosti za obvladovanje zapletenih življenjskih situacij povečujejo zaposljivost. Zaradi teh dejavnosti postanejo posamezniki bolj sposobni in prilagodljivi pri svojih poklicnih in osebnih prizadevanjih. Šport je še posebej učinkovit pri prenašanju življenjskih spretnosti na mlade, jih motivira ter na zdrav in pozitiven način uči dragocenega vedenja in sposobnosti za prihodnost. Sodelovanje v športu ne spodbuja le aktivnega življenjskega sloga, temveč tudi privzga temeljne vrednote, kot so disciplina, vztrajnost in timsko delo, ki so bistvene za osebni in poklicni uspeh; služi kot močno sredstvo za razvoj in spodbujanje teh spretnosti ter omogoča zdravo psihosocialno rast otrok in mladostnikov. S soočanjem s fizičnimi in duševnimi izzivi se mladi naučijo obvladovati stres in premagovati ovire, kar je ključno za spopadanje s težavami v vsakdanjem življenju in gradnjo trdnih temeljev za njihovo prihodnjo poklicno pot.

S športnimi dejavnostmi lahko razvijate tako mehke kot trde veščine. Mehke veščine, kot so učinkovito komuniciranje, mentorstvo in vodenje, so temeljnega pomena za timsko delo in upravljanje medosebnih odnosov v delovnem okolju. Z igranjem v športni ekipi se mladi naučijo jasno komunicirati, motivirati soigralce in voditi k skupnemu cilju, kar so veščine, ki jih je mogoče neposredno prenesti na delovno mesto. Šport velja za metodo neformalnega izobraževanja: z zabavo in timskim delom se te spretnosti razvijajo. Poleg tega se spodbuja razvoj posebnih trdnih veščin, povezanih s športom, kot so motorična koordinacija, strategija in hitro sprejemanje odločitev. Zaradi teh tehničnih

spretnosti v kombinaciji s transverzalnimi spretnostmi so mladi športniki dobro pripravljeni na prihodnje poklicne izzive.

Poleg tega je šport lahko še posebej koristen za posameznike iz migrantskih družin. Sodelovanje v športu jim zagotavlja edinstveno platformo za vključevanje in socialno vključenost, saj jim pomaga graditi občutek pripadnosti in skupnosti. S športom lahko mladi migranti razvijajo jezikovne spretnosti, kulturno razumevanje in socialne mreže, ki so ključnega pomena za uspešno vključevanje v novo okolje. Ta vključujoči vidik športa pomaga odpravljati ovire, spodbujati raznolikost in krepiti medsebojno spoštovanje med udeleženci iz različnih kulturnih okolij.

Šport spodbuja etične in družbene vrednote, kot so spoštovanje drugih, poštena igra in vključevanje. Sodelovanje na športnih tekmovanjih mlade uči, kako pomembno je spoštovati pravila, dostojanstveno sprejeti poraz in ponižno proslavljati zmage. Zaradi tega celostnega razvoja je šport neprecenljivo orodje za pripravo posameznikov na izzive življenja in poklicnega sveta.

7. Kviz

Vprašanje 1:

Učinkovita komunikacija je temeljna veščina, ki se razvije z udeležbo v športnih ekipah.

a. True

b. False

Odgovor: .

Vprašanje 2:

Zakaj sta v športu pomembna spoštovanje drugih in poštena igra?

a. Zagotavljanje individualnih dosežkov.

b. Spodbujanje konkurenčnega okolja.

c. Spodbujajte timsko delo in sodelovanje.

d. vodijo do finančnih nagrad.

Odgovor: Spodbujajte timsko delo in sodelovanje.

Vprašanje 3

Katera vodstvena sposobnost se običajno razvije z udeležbo v športu? (možnost izbire)

- a. Motivacija ekipe
- b. Reševanje konfliktov
- c. Finančno napovedovanje
- d. Usklajevanje ekipe

Odgovor: Motivacija ekipe, reševanje konfliktov, usklajevanje ekipe

Vprašanje 4

Sodelovanje pri športnih dejavnostih spodbuja zdrav način življenja in razvoj temeljnih vrednot, kot sta disciplina in timsko delo.

- a. True
- b. False

Odgovor: .

Vprašanje 5

Katera je ena od etičnih vrednot, ki jih promovira šport

- a. Inovacije
- b. Spoštovanje drugih
- c. individualizem
- d. Konkurenčnost

Odgovor: Spoštovanje drugih

8. Reference

- Svet Evropske unije. (2010). *Sklepi Sveta o vlogi športa kot vira in gonilne sile aktivnega socialnega vključevanja*. 3046. zasedanje Sveta za izobraževanje, mladino, kulturo in šport Bruselj, 18. in 19. november 2010. https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/117823.pdf
- Grant, M. T., Hanlon, C. in Young, J. A. (2024). Preoblikovanje izkustvenega učenja diplomantov športnega menedžmenta v prenosljive

signale zaposljivosti. *Journal of Education and Work*, 1-18.

<https://doi.org/10.1080/13639080.2024.2335474>

- Koalicija Šport za razvoj. (2022, november). *Active for Employment - Research Report (Aktivni za zaposlovanje - raziskovalno poročilo)*.
<https://www.sportfordevelopmentcoalition.org/sites/default/files/file/Active%20for%20Employment%20-%20Research%20Report%20%28Nov%2022%29.pdf>
- projekt Skills For Youth Through Sports (SK4YS). *Priročnik Skills for You(th) through Sport*.
https://www.eusa.eu/documents/eusa/media_library/Skills-for-You-th-through-Sport-Handbook.pdf
- sportanddev.org. (n.d.). *Sport as a means to build skills for employability*.
<https://www.sportanddev.org/thematic-areas/economic-development/sport-means-build-skills-employability>
- Sportanddev.org. *Mednarodna platforma za šport in razvoj*.
<https://www.sportanddev.org/>
- "Sport2Work", nemško razvojno sodelovanje Šport za razvoj.
<https://www.sport-for-development.com/imglib/downloads/giz2017-en-s4da-manual-sport2work.pdf>
- Podpiranje zaposljivosti s športom:
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC10325855/>
- Woods, C., Mutrie, N. in Scott, M. (2014). Intervencija na področju telesne dejavnosti: (1): Orodje za krepitev zdravja v primarnem zdravstvenem varstvu? *BMC Public Health*, 14(703).
<https://doi.org/10.1186/1471-2458-14-703>

Modul 4: Pregled športnega sektorja v Evropi

OPIS : V tem poglavju bomo bralcu ponudili pregled glavnih zainteresiranih strani, dejavnih na področju športa, telesne dejavnosti in iger. Vsak deležnik bo na kratko predstavljen, nato pa bo opisan njegov pristop k športu.

1. UVOD

V tem poglavju bodo predstavljeni različni pristopi širokega odprtega seznama glavnih zainteresiranih strani, ki delujejo v športnem sektorju. Cilj je bralcu ponuditi nove informacije o možnih partnerjih in priložnostih: odprt seznam vrat, na katera je treba potrkati, da bi našli priložnosti za razvoj, prostovoljstvo in rast na individualni, kolektivni in družbeni ravni. Hkrati morajo bralci upoštevati, da se lahko oblike športa na različnih ozemljih spreminjajo, prav tako pa tudi narava in vključenost različnih deležnikov. Vsekakor je pomembno poudariti, da organizacije delujejo prek ljudi: ta element pogosto naredi razliko. Šport je obravnavan široko, vključno s telesno dejavnostjo in igrami. Vsebina temelji na dokumentacijski raziskavi in novinarski preiskavi, ki jo je pripravil Radio Capodistria.

2. PREGLED ŠPORTNEGA SEKTORJA V EVROPI

Šport je kompleksen in globalen pojav v kompleksni in globalni družbi. Zato odraža in reproducira številne širše trende, vključuje širok spekter ljudi in organizacij, ki imajo različne cilje in področja uporabe (lokalne, regionalne, nacionalne in mednarodne): nekatere zanima tekmovanje, drugi upoštevajo koristi, tretji bolj poudarjajo skupno vrednost, četrte pa privlači gospodarski trg. Potencialno je lahko orodje za spodbujanje družbenih sprememb in ustvarjanje številnih koristi za posameznike, skupine, skupnosti in na splošno tudi za celotno družbo (*Evropska komisija, n.d.*). Jasno in univerzalno opredelitev športa in telesne dejavnosti je težko oblikovati, zlasti zato, ker se po glavnih stališčih nahajata na kontinuumu. Hkrati ju lahko opazujemo skozi različne optike ter dojemamo in doživljamo na različne načine. V ta sektor je lahko potencialno vključen vsak posameznik in organizacija (formalno strukturirana ali ne).

Dejansko je mogoče določiti seznam konceptov, ki so zagotovo prisotni v športu. Opredelili bomo šest elementov in spremenljivk, ki so prisotni v športu in so v nadaljevanju predstavljeni po abecednem vrstnem redu (A. Saccone 2009):

- Tekmovanje: upošteva rezultate in uvrstitve;

- Izobraževanje: osredotočeno je na tri glavne elemente: učenje, kako izvajati šport, izboljšanje spretnosti in tehnike; telesna vzgoja; pridobivanje novega znanja z neformalnim izobraževanjem;
- Zabava in prosti čas: igranje, zabava, uživanje s prijatelji;
- Zdravje: ta element je povezan s telesno vadbo, dobrim počutjem telesa in zdravim življenjskim slogom;
- Socializacija: je povezana z zbirno razsežnostjo športa: spoznavanje novih prijateljev, izmenjava izkušenj in čustev, izboljšanje socialnih spretnosti, izboljšanje socialnega življenja;
- Sodelovanje v športu je oblika aktivnega državljanstva: s spoštovanjem pravil, sodnikov, tekmovalcev, poražencev in zmagovalcev športniki razvijajo državljanske veščine.

Poudarjanje ene ali druge razsežnosti lahko privede do različnih rezultatov. Zato lahko dejavnosti različnih zainteresiranih strani prinesejo veliko število različnih rezultatov. V nadaljevanju bomo pripravili kratek opis glavnih zainteresiranih strani in poudarili njihove odnose s širokim sektorjem športa, telesne dejavnosti in iger. Vrstni red v resnici ni pomemben, deležniki in njihovo sodelovanje so včasih razporejeni vzdolž kontinuuma, zato ni nujno, da obstajajo jasne ločnice.

2.1 MEDNARODNE IN MEDVLADNE ORGANIZACIJE

2.1.1 Opis zainteresiranih strani

Mednarodne in medvladne organizacije so subjekti, ki temeljijo na mednarodnih sporazumih med državami in vladami. Glavni cilji so spodbujanje miru, razvoja in človekovih pravic na različne načine ter preprečevanje sporov in vojn. Pripravljajo različne dokumente z različnimi pravnimi vrednotami na številnih področjih, tudi na področju športa. Glavne mednarodne organizacije so Združeni narodi, Evropska unija in Svet Evrope.

2.1.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- Spodbujanje medsektorskega in čezmejnega sodelovanja pri oblikovanju pravil in političnih dokumentov za izboljšanje športnega sektorja in odnosov z drugimi področji javne politike, vključno z izobraževanjem, zdravjem ter regionalnimi in medregionalnimi razvojnimi programi.
- ozaveščanje o pomenu športa in redne telesne dejavnosti za vsakogar z različnimi pobudami in programi, kot sta Evropski teden športa ali 6. april kot mednarodni dan športa za razvoj in mir. V številnih primerih so kot ambasadorji in govorniki vključeni tudi znani elitni športni prvaki.
- Financiranje projektov za spodbujanje socialne vključenosti, medkulturnega dialoga, zdravega življenjskega sloga in podobnih družbenih ciljev s pomočjo športa (na primer prek programa Erasmus+).

- v celoti izkoristiti moč športa kot orodja za spodbujanje številnih človekovih pravic, zlasti v odnosih z ranljivimi/prikrajšanimi in marginaliziranimi skupinami, kot to počnejo Združeni narodi prek številnih agencij ali s podporo udeležbi ekipe beguncev na olimpijskih in paraolimpijskih igrah

2.2 NACIONALNI, REGIONALNI IN LOKALNI JAVNI ORGANI

2.2.1 Opis zainteresiranih strani

Nacionalni, regionalni in lokalni javni organi v Evropi temeljijo na sodobnih ustavah, ki temeljijo na demokratičnih načelih in človekovih pravicah. Njihova glavna vloga je organizirati nacionalne in lokalne družbe ob upoštevanju "javnega interesa", pri čemer so strukturirani na podlagi delitve oblasti (pravne, izvršilne in sodne). Ustvarjajo in izvajajo zakone, pravila in politike ter kaznujejo kršitelje

2.2.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- oblikovanje pravnih okvirov, politik in programov za urejanje in omogočanje športnih dejavnosti. Ti zakoni bi morali upoštevati posebnosti športnega sektorja in različne potrebe organizacij, ki se ukvarjajo z njim, od glavnih elitnih tekmovanj do množičnih dejavnosti. V idealnem primeru bi bilo treba te dokumente oblikovati z vključevanjem vseh zainteresiranih strani, ki delujejo v športnem sektorju. Ti dokumenti bodo morali spoštovati načela in pravice iz ustav in mednarodnih konvencij.
- ustrezno urejanje področij, kot so izobraževanje, gradnja in upravljanje infrastrukture, urbanizem, promet in podobna področja, ki podpirajo sodelovanje s športnim sektorjem, na več ravneh (nacionalni, regionalni in lokalni // od elite do navadnih ljudi).
- Zagotavljanje ustreznega financiranja in institucionalne podpore športnemu sektorju.
- sodelovati pri organizaciji športnih dogodkov na različnih ravneh (od mednarodnih do lokalnih) in se zavedati potenciala teh dogodkov na različnih ravneh. Ti dogodki lahko na primer prispevajo k družbeni udeležbi, vključevanju in zdravemu življenjskemu slogu ter teritorialni promociji in gospodarskim priložnostim. Hkrati je treba preprečiti in se izogniti številnim tveganjem, na primer javni varnosti, sposobnosti preživetja in javnemu zdravju, saj lahko močno vplivajo na življenje lokalnih skupnosti.
- Vključevanje in podpiranje številnih vrhunskih športnikov pri razvoju njihove športne kariere ter omogočanje udeležbe na pomembnih športnih tekmovanjih različnih ravni, kot so olimpijske in paraolimpijske igre, svetovna/evropska prvenstva, prek številnih športnih skupin, vključenih v številne javne institucije (kot so policija, gasilci, gasilske enote...).

2.3 OLIMPIJSKI/PARALIMPIJSKI KOMITEJI IN ŠPORTNE ZVEZE

2.3.1 Opis zainteresiranih strani

Olimpijski in paraolimpijski komiteji ter zveze so verjetno glavni akterji v športnem okolju. Njihov glavni cilj je organizacija tekmovanj na različnih ravneh, od olimpijskih in paraolimpijskih iger do množičnih. Treba je omeniti, da so nekatere zveze izraz športa, ki ni vključen v olimpijsko družino: kljub temu imajo pravico obstajati in organizirati svoje dejavnosti ob upoštevanju vseh drugih pravil, zakonov in konvencij.

2.3.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- organiziranje različnih športnih dejavnosti in programov.
- dialog z drugimi organizacijami za oblikovanje ustreznih politik, koristnih za izboljšanje vpliva športa na celotno družbo.
- podpora športnikom, klubom in drugim strokovnjakom, ki se ukvarjajo s športom.
- Skrbeti za številne pomembne vidike športa, kot so usposabljanje/skrb za sodnike, sodnike, menedžerje in podobno.
- organizirati izobraževalne programe za izobraževanje trenerjev in drugega osebja, da bi se ustrezno ukvarjali s športom na različnih ravneh.

2.4 ŠPORT ZA VSE ORGANIZACIJE

2.4.1 Opis zainteresiranih strani

Cilj organizacij Sport4All je spodbujati čim večjo udeležbo v programih športa in telesne dejavnosti ne glede na športni talent. Ideja je, da se vsakomur zagotovi pravica do športa, ki je zapisana tudi v nekaterih ustavah. V mnogih primerih so te organizacije vključene v olimpijske komiteje, včasih pa delujejo ločeno.

2.4.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- načrtovanje, izvajanje in ocenjevanje širokega spektra projektov in pobud, katerih cilj je uporabiti moč športa kot orodje za družbene spremembe, spodbujati vključevanje, sodelovanje, zdrav življenjski slog, prosti čas in podobne družbene cilje.

2.5 ŠPORTNI KLUBI, nevladne in neprofitne organizacije

2.5.1 Opis zainteresiranih strani

Športni klubi, nevladne in neprofitne organizacije so običajno združenja: združujejo ljudi in organizirajo dejavnosti z družbenim pomenom na področju športa ali na drugih področjih. Njihova struktura temelji na statutu, ki temelji na demokratičnih in participativnih načelih. Pogosto temeljijo na prostovoljnem delu, tudi če za določene naloge pogosto angažirajo strokovno osebje (npr. računovodja, trenerji ...). V mnogih primerih imajo posebna pravila o obdavčitvi.

2.5.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- Glavna naloga športnih klubov je organizirati različne programe športa in telesne dejavnosti ter v njih sodelovati. Lahko so profesionalni ali neprofesionalni, bolj ali manj zainteresirani za tekmovalno raven. Pri uresničevanju svojih nalog so angažirali različne strokovnjake in prostovoljce. So glavni protagonisti športnih tekmovanj.
- Vse nevladne organizacije bi morale v celoti uporabljati šport kot orodje za osebni razvoj, in sicer s prostovoljnimi dejavnostmi.
- uporaba športa kot orodja za doseganje ustreznih ciljev: organizacije, ki se ukvarjajo s starejšimi, lahko na primer uporabljajo šport za spodbujanje zdravega staranja, mladinski centri lahko uporabljajo šport kot orodje za opolnomočenje mladih, fundacije lahko podpirajo športne projekte, povezane z njihovim posebnim področjem delovanja, in tako naprej.
- Številne neprofitne organizacije se ukvarjajo tudi z izobraževanjem prek športnih dejavnosti, ki večinoma temeljijo na neformalnem izobraževanju, in zagovorniškimi dejavnostmi, ki so pogosto usmerjene v pravice ranljivih/marginaliziranih/manjšinskih skupin ali pomembne družbene cilje, kot je trajnostni razvoj.

2.6 SEKTOR FORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA

2.6.1 Opis zainteresiranih strani

Sektor formalnega izobraževanja sestavljajo vrtci, šole, srednje šole, univerze in druge izobraževalne ustanove. Cilj teh organizacij je izobraževati otroke, učence in študente ter jim z mehanizmi formalnega izobraževanja zagotoviti kompetence, spretnosti, odnos in znanje. Vsebine so formalno strukturirane, izvajajo jih učitelji/profesorji s pomočjo učnih ur in učnega gradiva v obliki knjig. Rezultati se ocenjujejo s testi in izpiti. Po uspešnem zaključku izobraževalne poti udeleženci prejmejo posebne nazive s pravnim priznanjem.

2.6.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- umestiti šport v učne načrte izobraževalnih ustanov na različnih ravneh, od vrtca do univerze, da bi podprli ustrezen proces rasti posameznikov tudi na telesno-športni ravni.
- . Študij športa in zagotavljanje ustreznih informacij o športu, zdravju, anatomiji in drugih pomembnih disciplinah.
- izobraziti strokovnjake, ki bodo delali v sektorjih športa in telesne dejavnosti (z različnimi vlogami).

2.7 UNIVERZITETNE ŠPORTNE ORGANIZACIJE

2.7.1 Opis zainteresiranih strani

Cilj univerzitetnih športnih organizacij je spodbujati dvojno kariero študentov, bodisi za športne talente, ki želijo diplomirati, bodisi za univerzitetne študente, ki se zanimajo za telesno aktivnost in sodelovanje na množičnih športnih tekmovanjih.

2.7.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- Organiziranje različnih projektov, programov, pobud in tekmovanj, namenjenih univerzitetnim študentom. Te pobude imajo različna področja uporabe: lahko so usmerjene v tekmovanje, izobraževanje, aktivno preživljanje prostega časa ali druženje.

2.8 TURISTIČNI SEKTOR

2.8.1 Opis zainteresiranih strani

Turistični sektor sestavljajo različne organizacije, javne ali zasebne, pridobitne ali nepridobitne, katerih cilj je ljudem ponuditi različne storitve in dejavnosti za prosti čas. Te so lahko bolj usmerjene v počitnice in sprostitev, pa tudi v potovanja in odkrivanje ozemlja. Glavni uporabniki so ljudje, ki živijo v drugih regijah.

2.8.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- vključevanje športa v svoje programe na različne načine. Na primer, letovišče lahko šport, igre in telesno dejavnost uporabi kot priložnosti za svoje stranke (na primer s programi v bazenih ali ob morju).

- uporaba športa kot orodja za teritorialno promocijo (na primer organizacija kolesarskih ali sprehajalnih poti v naravi).

- Vzpostaviti medsektorsko partnerstvo v okviru gostovanja velikih športnih dogodkov: vsak športni dogodek namreč premakne ljudi iz kraja v kraj, število pa se lahko poveča glede na raven in obseg samega dogodka. V številnih primerih lahko nišni športi in dogodki ustvarijo pomembne učinke, zlasti v majhnih skupnostih. Za zdrave prireditve in turistično dinamiko bi morale obstajati razmerje med velikostjo prireditve in zmogljivostjo ozemlja, da sprejme določeno število ljudi, pri čemer bi bilo treba zagotoviti različne storitve (objekti, hoteli, prevozi, varnost ...) glede na profil ljudi (sodniki, športniki, mediji itd. imajo med isto prireditvijo različne potrebe).

2.9 DRUGE ZASEBNE DRUŽBE

2.9.1 Opis zainteresiranih strani

Zasebna podjetja so subjekti, katerih cilj je ustvarjanje gospodarskega dobička.

2.9.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- Zaradi kratke povezave med športom, vrednotami in čustvi, pogosto v povezavi s širokim občinstvom, se številna podjetja zanimajo za sponzoriranje športnih dogodkov, klubov ali športnikov na različne načine (v naravi, medijske kampanje, finančna podpora ...). V mnogih primerih obstaja tudi povezava med športom in trženjem.

To je še posebej pomembno za podjetja, ki proizvajajo blago, pripomočke, opremo in storitve, neposredno povezane s programi športa in telesne dejavnosti (ta podjetja so zainteresirana tudi za povečanje števila udeležencev množičnih športnih dogodkov).

- Številna podjetja se s športom ukvarjajo tudi v okviru družbene odgovornosti podjetij: v mnogih primerih je cilj izboljšati okolje, družbo ali zdravje delavcev.
- V mnogih primerih potekajo tudi tekmovanja med podjetji, bodisi znotraj oddelkov bodisi med podjetji. Na splošno so ta tekmovanja bolj usmerjena v druženje, aktivno preživljanje prostega časa in zabavo kot v tekmovanje.
- Za restavracije, bare in lokale je šport lahko tudi gonilo za združevanje ljudi kot televizijskega občinstva: to se zgodi, ko so glavni dogodki za njihove stranke predvajani v živo. Organizirajo se lahko tudi spremljevalne dejavnosti in zabavne igre (glasba, nagradne igre, razprave ...).

2.10 MEDIJI IN DRUŽBENI MEDIJI

2.10.1 Opis zainteresiranih strani

Področje medijev in družbenih medijev je zelo široko in vključuje številne organizacije. Lahko so javni (torej močno povezani z demokratičnim življenjem, načeli in pravili) ali zasebni (torej z velikim poudarkom na gospodarski razsežnosti). Lahko so nacionalne, regionalne ali lokalne; tematske ali splošne; uporabljajo lahko različne medijske kanale, vključno s televizijo, radiem, tiskom, internetom, družbenimi mediji itd.

2.10.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- Šport, igre in telesne dejavnosti so na različne načine odlični ponudniki vsebin za medije in družbene medije. Kot kompleksne pojave v kompleksni družbi lahko telesne dejavnosti in igre opazujemo z različnih vidikov in ustvarjamo različne vrste medijskih vsebin. Od spremljanja športnih dogodkov v živo, ki pogosto temelji na nastopih, rezultatih, podatkih, zapisih in izidih, do osebnih zgodb vključenih ljudi. Pri sektorskih medijih, kot so gospodarski, znanstveni, satirični ali klepetavi, je treba analizirati tudi druge vidike.
- Za založbe, komunikacijske in oglaševalske agencije, filmske ustvarjalce in producente ter podobna podjetja sta lahko šport in telesna dejavnost prav tako pomembna tematika za številne izdelke, ki se zagotavljajo prek različnih medijev in so namenjeni različnemu občinstvu.

2.11 ZASEBNIKI, POSAMEZNIKI

2.11.1 Opis zainteresiranih strani

Tudi zasebniki in posamezniki se lahko štejejo za deležnike v športu. Posamezniki imajo lahko različne vloge, kot si lahko ogledate v nadaljevanju. Obveznosti in dolžnosti teh

posameznikov so določene z vsemi zakoni in pravili, ki jih pripravijo športne organizacije in javni organi.

2.11.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- delati, biti prostovoljec ali sodelovati v športu, telesnih dejavnostih in igrah na različnih ravneh.
- Pomoč pri športnih dogodkih na različnih ravneh, tako da ste prisotni na prizoriščih ali prek nekaterih medijev (televizija, internet...).

2.12 DRUGE ZAINTERESIRANE STRANI

2.12.1 Opis zainteresiranih strani

V tem odstavku je vključenih še nekaj drugih sektorjev, ki niso neposredno povezani s prejšnjimi.

2.12.2 Ukvarjanje s športom in telesno dejavnostjo

- Za diplomatske institucije se šport lahko uporablja tudi kot "mehko diplomatsko orodje", torej kot pojav, ki na različne načine združuje politične institucije, države in ljudi.
- Tudi v zdravstvu lahko šport in telesna dejavnost postaneta način za izboljšanje zdravja bolnikov.
- Za ustanove in subjekte, ki delujejo na področju pomoči, razvoja in rehabilitacije, sta šport in telesna dejavnost orodja za spodbujanje zdravja, socialne vključenosti, aktivnega preživljanja prostega časa in uživanja številnih človekovih pravic.
- Tudi druge organizacije, kot so gasilci, lokalna politika, ponudniki prve pomoči, se ukvarjajo s športom v skladu s posebnim strokovnim znanjem, cilji in organizacijskimi profili.
- Številna zasebna podjetja lahko sodelujejo v športu kot "ponudniki storitev", na primer pravne pisarne, zastopniki, računovodje, svetovalci za komuniciranje,...
- Vedno večjo vlogo imajo tudi podjetja, ki delujejo na področju stav.
- Tudi verske organizacije so včasih na različne načine vključene v šport, telesne dejavnosti in igre. Včasih organizirajo športne in telesne dejavnosti ter programe na območjih, pri čemer je njihov glavni namen združevanje ljudi in podpora ranljivim, prikrajšanim ali marginaliziranim skupinam. Včasih ti subjekti organizirajo tudi tekmovanja v večjem obsegu. V drugih primerih so dejavni na področju pomoči in izobraževanja prek športnih dejavnosti.
- Segment IT ima vse večjo vlogo tudi na področju športa in telesne dejavnosti. Orodja IT se lahko na primer uporabljajo kot podpora elitnim športnikom/skupinam, včasih za storitve v športnem sektorju (analiza tekem, tehnologije za sodnike ...), včasih za spodbujanje raziskav, zdravega pristopa k športu in zmanjševanja poškodb.

3. ZAČASNI SKLEPI

Splošni cilj tega odstavka je bralcu zagotoviti širši pogled na šport, telesno dejavnost in igre ter na glavne zainteresirane strani, ki so vključene v ta sektor. Namen je zagotoviti prispevke in ideje o možnih medsektorskih in čezmejnih partnerstvih, koristnih za razvoj novih učinkovitih in uspešnih pobud za spodbujanje družbenih sprememb na podlagi športa, telesne dejavnosti in iger.

4. Dejavnosti

Dejavnost 1:

Naslov dejavnosti	Šport, mreženje in vzpostavljanje partnerstev
Cilj	- <i>Razmislek o različnih pristopih različnih zainteresiranih strani k športu.</i> - <i>Iskanje partnerjev in vzpostavljanje pozitivnih povezav.</i>
Učni izidi	- <i>ozaveščanje o panorami zainteresiranih strani, ki delujejo na področju športa.</i> - <i>ozaveščanje o potencialu športa kot orodja za sodelovanje, razvoj in vključevanje.</i>
Trajanje	30' (prilagodljiv)
Potrebni materiali/oprema	Papirji, škarje, pisala/označevalci
Opis dejavnosti	<i>Vsak udeleženec bo prejel papir z napisano vlogo. Vsaka vloga bo predstavljala zainteresirano stran s posebnim interesom, povezanim s športom (npr. župan, ki želi poiskati dejavnosti na prostem za park, športno društvo, ki ga zanimajo možnosti zbiranja sredstev, brezposelni trener, ki išče zaposlitev ...).</i> <i>Udeleženci se bodo morali sprehoditi po sobi, in ko bo voditelj tlesnil z rokami, bodo morali sestaviti skupine po 2/4 ljudi, se predstaviti in izvedeti, kdo so drugi. Zapisati morajo, koliko potencialnih partnerjev najdejo v skupini (in na koncu narediti nekaj podrobnejših zapiskov o potencialnih partnerstvih). Vodja usposabljanja bo ponovno zaploskal z rokami, udeleženci bodo ponovno začeli hoditi po prostoru, dokler vodja usposabljanja ne bo ponovno zaploskal z rokami in se bodo oblikovale nove skupine. Udeleženci bodo nadaljevali po zgoraj opisanem postopku. Po dveh ali treh krogih bo vodja zaključil dejavnost.</i>

	<i>Trener lahko za prehod iz "načina iskanja" v "srečanje" spremeni najprimernejše signale (npr. piščalka, kričanje, ploskanje z rokami, igranje/ustavljanje glasbe....).</i> <i>Udeležence bomo prosili, da ohranijo svojo vlogo in opišejo, kako je bilo, ali in koliko partnerjev so našli na srečanjih ali pa jih morajo še najti. Vodja usposabljanja bo nato prosil, naj delijo svojo identiteto, verjetno bodo udeleženci izvedeli, da obstajajo še drugi potencialni partnerji, vendar jih (še) niso spoznali. Vodja usposabljanja bo nato vodil poročanje o dinamiki mreženja.</i>
Povezave / zunanji viri	<i>Na voljo je naslednji seznam predlaganih vlog:</i> <i>1. Ste major, ki ga zanima iskanje novih dejavnosti za nov park v mestu.</i> <i>2. ste lokalni klub, ki išče priložnosti za zbiranje sredstev.</i> <i>3. Ste usposobljen plavalni trener, ki išče zaposlitev.</i> <i>4. ste starš, ki želi najti primeren športni klub za svoje otroke.</i> <i>5. Ste športno društvo, ki želi povečati število svojih članov, in se osredotočate na osnovno raven. Potrebujete tudi prostovoljce, ki vam bodo pomagali pri osnovnih dejavnostih.</i> <i>6. Ste večšportni klub, ki želi najti več športnih talentov, da bi dosegli boljše rezultate, saj sponzorji od vas zahtevajo boljše dosežke.</i> <i>7. Ste podjetje, ki želi sponzorirati vrhunske športnike.</i> <i>8. Ste podjetje, ki želi najti partnerja, ki bi dvakrat na teden vodil programe telesne dejavnosti za vaše zaposlene.</i> <i>9. ste begunec in iščete priložnosti za spoznavanje novih ljudi.</i> <i>10. ste fundacija, ki jo zanimajo športni projekti, namenjeni otrokom, manjšinam, prikrajšanim in ranljivim skupinam.</i> <i>11. ste novinar, ki ga zanimajo osebne zgodbe, povezane s športom.</i> <i>12. Ste nevladna organizacija, ki se zanima za organizacijo športnih dejavnosti za spodbujanje socialne vključenosti, medkulturnega dialoga in zdravega načina življenja.</i>

	13. ste mlad študent, ki ga zanimajo priložnosti za prostovoljno delo. 14. ste podjetje, ki se zanima za sponzoriranje športnih dogodkov 15. ste mladi diplomant, ki želi najti priložnosti za razvoj svojih spretnosti, kompetenc, odnosov in znanja. 16. Ste upravitelj lokalnega bazena in želite povečati število uporabnikov na vašem prizorišču. 17. Ste športni talent v plavanju, iščete trenerja in sponzorje, ki bi podprli razvoj vaše kariere. 18. Ste v pokojninski blagajni, ste premožni, želite podpirati ljudi, ki želijo nekaj doseči zase in za družbo. 19. Ste turistični vodnik, imate certifikat za inštruktorja gorskega kolesa in BMX, zanima vas organizacija izletov po mestu. 20. Kmalu boste končali univerzo, potrebujete klub, kjer boste lahko trenirali in dobili nove prijatelje.
--	--

Dejavnost 2

Naslov dejavnosti	POVEŽIMO SE
Cilj	- Razmislek o različnih pristopih različnih zainteresiranih strani k športu. Iskanje partnerjev in vzpostavljanje pozitivnih povezav.
Učni izidi	- ozaveščanje o panorami zainteresiranih strani, ki delujejo na področju športa. - ozaveščanje o potencialu športa kot orodja za sodelovanje, razvoj in vključevanje.
Trajanje	30' / 60' (prilagodljivo)
Potrebni materiali/oprema	Osebni računalnik ali pametni telefon ali tablični računalnik
Opis dejavnosti	Udeležence razdelite v dve skupini. Vsaka skupina dobi vlogo in seznam zainteresiranih strani, s katerimi se mora povezati. Skupini bosta morali pripraviti eno elektronsko sporočilo in 3-minutno predstavitev na partnerja. Po določenem času bo vodja usposabljanja pozval skupino, naj si izmenja svoj profil, naloge, elektronska sporočila in predstavitve. Preostali člani skupine bodo zagotovili konstruktivne povratne informacije.

	Čeprav so si deležniki podobni, se morata vsebini elektronskih sporočil in pitchov precej razlikovati. Sledilo bo poročanje: udeleženci lahko delijo svoje vtise, misli in mnenje o dejavnosti.
Povezave / zunanji viri	Vlogi sta lahko dve: - Ste lokalni tekaški klub. Prvič želite organizirati rekreativni tek na 10 km, saj v vašem mestu tega nihče ne počne. Želite številnim ljudem omogočiti, da se ukvarjajo s telesno dejavnostjo in odkrivajo ozemlje z druge perspektive. Menite, da lahko na dogodek pride veliko ljudi, kar bo prineslo zanimive priložnosti za lokalno gospodarstvo. Potrebujete sredstva, prostovoljce in dobro promocijo. - Pravkar ste diplomirali iz športnega menedžmenta. Želite ustanoviti lokalni tekaški klub z ambicijo poiskati in podpreti nove športne talente na njihovi poti do olimpijskih medalj. Potrebujete sredstva, usposobljene strokovnjake z različnih področij in dobro promocijo. Skupine bodo morale stopiti v stik z vsaj tremi zainteresiranimi stranmi, in sicer z občino, lokalno univerzo, glavno zavarovalnico, lokalnim medijem ali komunikacijsko agencijo.

5. Sklepi

Kot je bilo povedano na začetku poglavja, športni sektor ni vedno jasno ločen od drugih sektorjev, prav tako ne obstajajo jasne meje med različnimi zainteresiranimi stranmi in njihovim pristopom k športu. Po drugi strani pa lahko vsak posameznik pristopi k športu z drugačnim obsegom (da bi našel klub, službo ali priložnosti za prostovoljno delo, začel nov projekt ...): zagotovo se nekje najde nekdo, ki je zainteresiran za sodelovanje. Izziv je poiskati primerne partnerje in najti način sodelovanja, pri čemer je treba vedno upoštevati, da organizacije in projekti delujejo zaradi vključenih ljudi. Širši pregled športnega sektorja je, upajmo, lahko dobro izhodišče.

6. Kviz

Vprašanje 1:

Za mednarodne organizacije je pomemben:

- Priznanje, podpora in nagrajevanje držav na vrhu lestvice medalj na olimpijskih in paraolimpijskih igrah
- oblikovanje politik za izboljšanje uspešnosti vrhunskih športnikov na elitnih tekmovanjih.
- angažiranje ustreznih športnikov kot ambasadorjev in tiskovnih predstavnikov, da bi predstavili sporočila, koristna za spodbujanje zdravega načina življenja, miru in razumevanja.
- podpirati upravljavce objektov pri njihovih prizadevanjih za povečanje dobička.
- poskrbeti, da lahko vsak otrok postane prvak

Odgovor: Vključiti ustrezne športnike kot ambasadorje in tiskovne predstavnike, da bi predstavili sporočila, koristna za spodbujanje zdravega načina življenja, miru in razumevanja.

Vprašanje 2:

Za organizacijo Šport za vse je šport:

- čisto konkurenčni pojav
- orodje za promocijo izdelkov in storitev širokemu krogu javnosti.
- orodje za ustvarjanje donosnih stavnih sistemov
- orodje za vključevanje ljudi, izboljšanje zdravega življenjskega sloga in socialne kohezije.
- ustrezna medijska vsebina, zanimiva za številne gledalce

Odgovor: orodje za vključevanje ljudi, izboljšanje zdravega življenjskega sloga in socialne kohezije.

Vprašanje 3:

Za organizacijo, ki je dejavna na področju pomoči, je šport:

- a. Orodje za spodbujanje človekovih pravic, medkulturnega dialoga in zdravega načina življenja
- b. orodje za povečanje dobička s prodajo več vstopnic za elitne dogodke
- c. Pomemben kanal za sponzorstva
- d. Konkurenčni pojav
- e. Nekaj povsem nepomembnega

Odgovor: Orodje za spodbujanje človekovih pravic, medkulturnega dialoga in zdravega načina življenja

Vprašanje 4:

Za občine je šport:

- a. Smešna oblika zabave
- b. orodje, ki se uporablja v številnih lokalnih politikah za izboljšanje kakovosti življenja državljanov.
- c. Orodje za povečanje dobička, saj lahko promovira izdelke in storitve.
- d. Pomembno le, če je mogoče nove projekte izvesti brez javnih stroškov.
- e. Orodje za spodbujanje tekmovalnega duha že od otroštva prebivalcev

Odgovor:

- b. orodje, ki se uporablja v številnih lokalnih politikah za izboljšanje kakovosti življenja državljanov.
- e. Orodje za spodbujanje tekmovalnega duha že od otroštva prebivalcev

Vprašanje 5:

Za olimpijske komiteje:

- a. izobraževalna razsežnost športa je popolnoma nepomembna
- b. stavna industrija je konkurent
- c. občine niso pomembni partnerji
- d. je zelo pomemben za pravilno organizacijo številnih športnih tekmovanj
- e. največ skrbi povzročajo poškodbe športnikov

Odgovor: zelo pomembno je, da se pravilno organizirajo številna športna tekmovanja.

7. Reference

- RITMO DI SPORT. (b.d.). *Različni intervjuji*. Radio Capodistria.
<https://www.rtvsl.si/radio-capodistria/trasmissione/173250734>
- Saccone, A. (2009). Dojemanje športa med mlajšimi odbojkarji v Beogradu. *Fizička kultura*, 64(2), 42-58.
https://www.balcanicaucaso.org/content/download/48366/408898/version/1/file/Antonio_Saccone.pdf
- Evropska komisija. (n.d.). *Pristop Evropske unije k športu*.
<https://sport.ec.europa.eu/>
- Svet Evrope. (n.d.). *Izobraževanje o človekovih pravicah: Pristop Sveta Evrope*. <https://www.coe.int/en/web/compass>.
- Združeni narodi. (n.d.). *Splošna deklaracija človekovih pravic*.
<https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>
- Združeni narodi. (n.d.). *Pristop Združenih narodov k športu in razvoju*.
<https://www.sportanddev.org/sport-and-development/uns-perspective-sport-and-development>
- RITMO DI SPORT. (b.d.). *Tematski novinarski intervjuji in dosjeji* (v italijanskem jeziku). Radio Capodistria.
<https://www.rtvsl.si/radio-capodistria/trasmissione/173250734>

Modul 5: Organizacija in upravljanje športnih dogodkov in dejavnosti

OPIS : Modul zajema načela in prakse, ki so bistvenega pomena za načrtovanje, organizacijo in izvedbo uspešnih športnih dogodkov in dejavnosti.

1 - Človeški viri: Osredotoča se na zaposlovanje, upravljanje in razvoj osebja in prostovoljcev, ki so potrebni za uspešno izvedbo športnih dogodkov.

2 - Logistika: Obravnava načrtovanje, usklajevanje in izvajanje vseh fizičnih in operativnih elementov, ki so potrebni za nemoten potek športnih dogodkov.

3- Upravljanje dejavnosti: V ospredju sta nadzor in usklajevanje različnih dejavnosti, ki sestavljajo športni dogodek.

1. Človeški viri

Človeški viri imajo ključno vlogo pri usklajevanju športnega dogodka/aktivnosti, saj zagotavljajo učinkovito upravljanje in razporejanje osebja in prostovoljcev, kar je bistvenega pomena za nemoteno izvedbo dogodka. Kadrovska služba je odgovorna za zaposlovanje in usposabljanje osebja, oblikovanje učinkovitih urnikov ter upravljanje logistike vlog in odgovornosti ekipe. To vključuje zagotavljanje skladnosti s pravnimi in varnostnimi standardi, spodbujanje komunikacije v ekipi ter ohranjanje visoke morale med delavci. Z nadzorom teh elementov kadrovska služba poskrbi za nemoten potek dogodka, pozitivno izkušnjo udeležencev in gledalcev ter učinkovito doseganje ciljev organizacije.

V kadrovski službi so pomembni trije glavni deli:

1- Opredelitev vlog in odgovornosti

Koordinator/vodja: Vodja: nadzira celoten dogodek in zagotavlja, da so pokriti vsi vidiki.

Trenerji/inštruktorji: Udeleženci se usposabljaajo in vodijo.

Prostovoljci: Pomagajte pri različnih opravilih, kot so priprava, registracija in nadzor.

Zdravstveno osebje: Zagotovite varnost in dobro počutje udeležencev.

Ekipa za trženje in komunikacije: Promoviranje dogodka.

2- Zaposlovanje in usposabljanje

Zaposlovanje: Razpisujte delovna mesta na oglasnih deskah lokalnih skupnosti in v družabnih medijih. Za prostovoljce se obrnite na lokalne šole, fakultete in športne klube.

Usposabljanje: Zagotovite celovito usposabljanje, ki zajema vloge, postopke v nujnih primerih in podrobnosti, povezane s posameznim dogodkom. Redno posodablajte gradivo za usposabljanje in izvajajte obnovitvene tečaje.

3- Motivacija in zadržanje

Priznanja in nagrade: Priznanje prispevkov s potrdili, nagradami in javnimi **priznanji**.

Zaročanje: Vključite prostovoljce v procese odločanja in jih prosite za povratne informacije.

Podpora: Zagotovite potrebne vire in podporo, da bodo prostovoljci in osebje lahko učinkovito opravljali svoje naloge.

2. Logistika

Logistika vključuje načrtovanje in izvajanje vseh praktičnih vidikov dogodka, s čimer se zagotovi, da je vse pripravljeno za uspešno športno dejavnost. To vključuje upravljanje prevoza, nastanitve, opreme in postavitve prizorišča ter pravočasno dobavo materialov in storitev, potrebnih za dogodek. Učinkovita logistika zagotavlja, da so vsi viri na mestu, ko in kjer so potrebni, ter zmanjšuje zamude in motnje. S skrbno organizacijo teh elementov logistika zagotavlja nemoten potek dogodka, povečuje zadovoljstvo udeležencev in gledalcev ter ohranja ugled subjekta organizatorja.

V logistiki so pomembni trije glavni deli:

1- Izbira in priprava prizorišča

Izbira prizorišča: Izberite lokacijo, ki je dostopna, varna in primerna za vrsto športa. Upoštevajte udobje, kot so parkirišče, sanitarije in sedeži.

Priprava: Zagotovite, da je prizorišče ustrezno opremljeno s potrebno športno opremo in pripomočki. Pred dogodkom opravite pregled lokacije.

2- Oprema in pripomočki

Inventar: V popisu navedite vso potrebno opremo in zaloge, kot so športna oprema, kompleti za prvo pomoč in osvežilne pijače.

Javna naročila: Opremo pridobivajte od zanesljivih dobaviteljev. Razmislite o najemu ali izposoji, da zmanjšate stroške.

Vzdrževanje: Redno preverjajte in vzdržujte opremo, da zagotovite njeno dobro delovno stanje.

3- Usklajevanje prevoza

Prevoz: Organizirajte prevoz za udeležence, zlasti če je kraj dogodka oddaljen. Po potrebi se dogovorite za souporabo avtomobilov ali najem avtobusov.

3. Upravljanje dejavnosti

Vodenje dejavnosti vključuje organizacijo dejanskih športnih dogodkov ter zagotavljanje njihovega nemotenega in učinkovitega poteka. Vključuje strateško načrtovanje in izvajanje vseh sestavnih delov dogodka, da se zagotovi celovita in zanimiva izkušnja. To vključuje načrtovanje, nadzor tekmovanj ali nastopov, usklajevanje z ekipami in uradniki ter zagotavljanje, da so vse dejavnosti usklajene s cilji in časovnimi okviri dogodka. Učinkovito vodenje dejavnosti zagotavlja, da vsak del dogodka poteka nemoteno, da se spoštujejo določeni standardi in da se takoj odpravijo morebitne težave. Z ohranjanjem dobro organizirane strukture se izboljšajo uspešnost udeležencev, zadovoljstvo gledalcev in splošni uspeh dogodka, kar se pozitivno odraža na organizatorjih in vključenih deležnikih.

1- Načrtovanje urnika dogodka

Časovni okvir: Ustvarite podroben časovni razpored dogodka, vključno s časom začetka in konca vsake dejavnosti.

Prilagodljivost: Prilagodljivost: omogočite prilagodljivost urnika za nepredvidene zamude ali spremembe.

2- Registracija udeležencev in komunikacija

Postopek registracije: Vzpostavite učinkovit sistem registracije, bodisi prek spleta bodisi na kraju samem. Zberite potrebne podatke o udeležencih in pristojbine.

Komunikacija: Udeležence obveščajte z rednimi posodobitvami prek e-pošte, družabnih medijev ali posebnega spletnega mesta dogodka. Zagotovite jasna navodila in podrobnosti o dogodku.

3- Varnost in obvladovanje tveganj

Postopki v nujnih primerih: Razvijte in sporočite postopke v nujnih primerih, vključno z načrti za prvo pomoč in evakuacijo.

Zavarovanje: Zagotovite, da je dogodek zavarovan z ustreznimi zavarovalnimi policami.

Zdravstveni protokoli: Izvajajte zdravstvene protokole, kot so postaje za hidracijo, zaščita pred soncem in redni odmori.

4- Vrednotenje in povratne informacije

Pregled po dogodku: Izvedite pregledni sestanek z osebjem in prostovoljci, na katerem se pogovorite o tem, kaj je šlo dobro in kaj bi lahko izboljšali.

Povratne informacije udeležencev: Z anketami ali neformalnimi razpravami zbirajte povratne informacije od udeležencev. Te povratne informacije uporabite za izboljšanje prihodnjih dogodkov.

Poročanje: Pripravite izčrpno poročilo s podrobnostmi o rezultatih dogodka, izzivih in priporočilih za prihodnje dogodke.

4. Dejavnosti

Dejavnost 1

Naslov dejavnosti	Ustvarjanje športnih dejavnosti
Cilj	<i>Ustvarjanje in razvijanje športne dejavnosti</i>
Učni izidi	<i>Udeleženci se bodo na aktiven način naučili, kako upravljati športne dejavnosti.</i>
Trajanje	<i>1 ura</i>
Potrebni materiali/oprema	<i>Projektor, prenosni računalnik, flipcharti, markerji, listi papirja...</i>
Opis dejavnosti	1- Predstavitev teme 2- Viharjenje možganov o temi dejavnosti (šport) 3- Opredelitev in izbira delovnih mest (HR) 4- Upravljanje logistike 5- Razširjanje dejavnosti 6- Materiali 7- Časovni razpored 8- Zaključek in vrednotenje
Povezave / zunanji viri	<i>(navedite vse povezave ali vire, ki so pomembni za dejavnost)</i>

Dejavnost 2

Naslov dejavnosti	Razvoj športnih dejavnosti
Cilj	<i>Razvoj in usklajevanje majhnih športnih dejavnosti na lokalni ravni</i>
Učni izidi	<i>da sami uradno razvijejo športno dejavnost.</i>
Trajanje	<i>2 uri</i>
Potrebni materiali/oprema	<i>Gradivo za razširjanje, športni materiali, mize, voda, govornik, mikrofoni</i>
Opis dejavnosti	1- Majhen povzetek prejšnje dejavnosti in njenih rezultatov 2- Zbiranje športnih materialov

	3- <i>Uredite prostor za šport</i> 4- <i>Razporeditev osebja na območju</i> 5- <i>Uporabite zvočnik in mikrofona, da zberete ljudi, ki bi jih to lahko zanimalo.</i> 6- ŠPORTNA DEJAVNOST 7- <i>Zbiranje materiala</i> 8- <i>Vrednotenje skupine</i>
Povezave / zunanji viri	<i>(navedite vse povezave ali vire, ki so pomembni za dejavnost)</i>

5. Sklepi

Uspešno usklajevanje športnega dogodka/aktivnosti je odvisno od natančnega upravljanja človeških virov, logistike in splošnega upravljanja dejavnosti. Človeški viri zagotavljajo učinkovito zaposlovanje, usposabljanje in motiviranje osebja in prostovoljcev, ki so ključnega pomena za ohranjanje visokih standardov in nemotenega delovanja. Logistika zajema kritične vidike izbire kraja dogodka, nabave opreme in prevoza ter zagotavlja, da so vsi fizični elementi na mestu in delujejo optimalno. Upravljanje dejavnosti pa se osredotoča na podrobno načrtovanje, učinkovit urnik, jasno komunikacijo in zanesljive varnostne protokole, ki zagotavljajo nemoteno in prijetno izkušnjo za vse udeležence in gledalce. S povezovanjem teh treh bistvenih sestavin lahko organizatorji prireditev ustvarijo dobro organizirano prireditev, ki izpolnjuje svoje cilje, zadovoljuje zainteresirane strani in pusti trajen pozitiven vtis.

6. Kviz

I. Katera je najpomembnejša podtema modula?

- a. Podtema 1 Človeški viri
- b. Podpodročje 2 Logistika
- c. Podpodročje 3 Upravljanje dejavnosti
- d. Vse.

II. Kdo je odgovoren za nadzor celotnega dogodka in zagotavljanje vseh vidikov?

- a. Prostovoljec

- b. Koordinator/vodja
- c. Trenerji/inštruktorji

III. Kako se imenuje seznam z vso potrebno opremo in potrebščinami, kot so športna oprema, kompleti prve pomoči in osvežilne pijače?

- a. Vzdrževanje
- b. Inventarizacija
- c. Postopek

IV. Katera je definicija za TIMELINE:

- a. Ustvarite podroben časovni načrt dogodka, vključno s časom začetka in konca vsake dejavnosti.
- b. Omogočite prilagodljivost urnika za nepredvidene zamude ali spremembe.
- c. Udeležence redno obveščajte prek e-pošte, družbenih medijev ali posebnega spletnega mesta dogodka. Zagotovite jasna navodila in podrobnosti o dogodku.
- d. poskrbite, da je dogodek zavarovan z ustreznimi zavarovalnimi policami.

V. Ali menite, da sta vrednotenje in povratna informacija pomembna?

- a. Da
- b. Ne

7. Reference

Celoten modul je bil razvit v sodelovanju z ekipo ACD LA HOYA in njihovimi izkušnjami s temo modula, zato je vsako sklicevanje v tem dokumentu neposredno usmerjeno na organizacijo.

Modul 6: Mreženje, zbiranje sredstev in dobro upravljanje

OPIS : *(kratek opis modula v eni vrstici/podnaslov za vsak modul, ki povzema vsebino)*

Mreženje, pridobivanje sredstev Dobro upravljanje: Prispevek na lokalni ravni za športni učinek v organizaciji

1. Uvod

Mreženje je ključno orodje za mlade migrante, ki si prizadevajo za opolnomočenje in vključevanje v svoje nove skupnosti. Ne odpira le vrat do dragocenih poklicnih priložnosti, temveč tudi spodbuja družbeni in gospodarski razvoj v državi gostiteljici. V športnem sektorju lahko učinkovito mreženje izboljša organizacijo dogodkov, pritegne sponzorje in spodbuja sodelovanje skupnosti. Poleg tega sta dobro upravljanje in uspešne pobude za zbiranje sredstev ključnega pomena za ohranjanje športnih organizacij in njihovega pozitivnega vpliva. V tem članku so obravnavane strategije za izkoriščanje mrežnega povezovanja, upravljanja in zbiranja sredstev za podporo opolnomočenju in vključevanju mladih migrantov prek športa.

2. Mreženje: Ključne strategije za uspeh

Mladi z migrantskim ozadjem se ob začetku novega življenja v drugačni družbi soočajo z različnimi izzivi. Za njihovo opolnomočenje in vključevanje je ključnega pomena razvijanje močnih mrež, ki jim pomagajo pridobiti dragocene informacije in povezave za njihovo prihodnjo poklicno pot. Mreženje ni le ključno orodje za osebno opolnomočenje, temveč tudi za gospodarski in družbeni razvoj v državi gostiteljici. Vendar se migranti pogosto srečujejo z ovirami pri dostopu do priložnosti za poklicno mreženje zaradi jezikovnih ovir ali kulturnih razlik.

Pri tem ima lahko šport pomembno vlogo. Vključitev v športni klub olajšuje navezovanje stikov, omogoča dostopnost zaposlitvenih možnosti, migrantom pa pomaga pri vzpostavljanju odnosov in vključevanju v skupnost. Za priseljence je lahko iskanje zaposlitve v športnem sektorju še posebej koristno, saj ponuja pot do zaposlitve, ki izkorišča njihova znanja in spretnosti ter strasti, hkrati pa spodbuja vključevanje v skupnost. Mreženje na športnih prireditvah je temeljna strategija za uspeh v tem sektorju. Tukaj je nekaj učinkovitih in inovativnih strategij za izkoriščanje mreženja pri organizaciji uspešnih športnih dogodkov, ki pritegnejo sponzorje, športnike in javnost.

Mreženje na športnih dogodkih spodbuja razvoj strateških partnerstev, pridobivanje sponzorskih sredstev in promocijo dogodkov. Gradnja pomembnih odnosov s ključnimi zainteresiranimi stranmi je lahko odločilna za uspeh ali neuspeh dogodka. Z učinkovitim mreženjem lahko organizatorji dostopajo do dragocenih virov, pridobijo prepoznavnost in povečajo udeležbo. Vzpostavitev trdne mreže omogoča odkrivanje novih priložnosti, tako v smislu novih talentov kot inovativnih lokacij dogodkov. Poleg tega mreženje omogoča izmenjavo znanja in najboljših praks med strokovnjaki v panogi, kar prispeva k višjim standardom kakovosti športnih dogodkov (*YIBinS Erasmus + Project, n.d., 2024*).

Eden od konkretnih primerov učinkovitosti mreženja je pridobivanje sponzorskih sredstev. Organizatorji dogodkov z obsežnimi in usposobljenimi mrežami imajo večjo verjetnost, da bodo našli in pritegnili zainteresirane sponzorje, ki lahko zagotovijo finančno in materialno podporo, potrebno za uspeh dogodka (*Sport England, n.d., 2024*).

Ustvarjanje mreže stikov zahteva strateški in ciljno usmerjen pristop. Prvi korak je prepoznavanje ustreznih zainteresiranih strani, kot so sponzorji, športniki, športne zveze in mediji. Nato je treba vzpostaviti pristne in trajne stike z uporabo orodij, kot so dogodki za mreženje, družbene platforme in neposredna srečanja. Za ohranjanje aktivnih in produktivnih odnosov v mreži je ključnega pomena, da z izmenjavo priložnosti, informacij in virov ponujamo vzajemno vrednost. Izkazovanje hvaležnosti in priznanja za prejeta podporo krepi vezi in spodbuja dolgoročno sodelovanje.

Ključni element pri razvoju učinkovitega omrežja je uporaba digitalnih tehnologij. Družabna omrežja, kot so LinkedIn, Twitter in Instagram, ponujajo edinstvene priložnosti za povezovanje s strokovnjaki in organizacijami po vsem svetu, s čimer se možnosti mreženja širijo prek geografskih meja. Ko je vzpostavljena trdna mreža, jo lahko organizatorji dogodkov uporabijo za optimizacijo vseh vidikov dogodka, od logistike do promocije. Dostop do usposobljene mreže omogoča prepoznavanje zanesljivih dobaviteljev, nadarjenih športnikov in medijskih partnerjev, ki lahko povečajo prepoznavnost dogodka. Mreža lahko z izmenjavo ustvarjalnih zamisli in rešitev za reševanje organizacijskih izzivov olajša tudi inovacije. To je še posebej pomembno, saj lahko razlikovanje in izvirnost športnih dogodkov bistveno vplivata na njihov uspeh.

Učinkovito mreženje okrepi promocijo dogodka in doseže širše in bolj raznoliko občinstvo. Uporaba omrežja za razširjanje informacij in ustvarjanje navdušenja nad dogodkom lahko povzroči večjo udeležbo in sodelovanje športnikov, sponzorjev in gledalcev.

Poleg spletnih platform je bistveno tudi osebno mreženje in obstaja pet ključnih strategij za povečanje njegove učinkovitosti:

1. *Naredite dober vtis:* Prvi vtis je zelo pomemben. Predstavljajte sebe in svojo blagovno znamko na način, ki izraža želene vrednote.

2. *Ohranite strokovnost*: Ohranite profesionalno vedenje tudi v sproščenem okolju, da izkoristite poslovne priložnosti.

3. *Pred dogodkom opravite temeljito raziskavo*: Da boste pripravljeni na smiselne pogovore, se seznanite s sponzorji, udeleženci in organizatorji.

4. *Predstavite se organizatorjem*: Predstavite se organizatorjem: navezovanje stikov z organizatorji vas lahko loči od konkurentov in okrepi vaš položaj v sektorju.

5. *Delite ustrezne informacije*: V pogovorih zagotovite kakovostno vsebino, da bo mreženje učinkovito. Poglobite svoje znanje z novimi stiki, izmenjajte informacije in razvijte morebitna prihodnja partnerstva.

Z uporabo teh strategij lahko mreženje bistveno izboljša organizacijo in uspeh športnih dogodkov, kar koristi ne le organizatorjem, temveč tudi širši skupnosti udeležencev in podpornikov. Zlasti priseljencem športni sektor ponuja edinstveno priložnost, da se vključijo, najdejo smiselno zaposlitev in prispevajo k svojim novim skupnostim.

Pomembno je poudariti, da so nekatere organizacije že razvile platforme za mreženje. Na primer, Sportanddev.org je ustvarila platformo, ki vključuje interaktivni zemljevid, območje za člane in imenik organizacij, osredotočenih na šport in razvoj. Uporabniki lahko iščejo posameznike in organizacije na podlagi geografskih, tematskih in drugih meril. Za povezovanje z drugimi prek platforme je potrebna registracija članstva (<https://www.sportanddev.org/network>). Drug primer je platforma Spin, "Sport Inclusion Network", ki je bila ustvarjena v okviru projekta Erasmus+. Na njihovi spletni strani lahko najdete "prijazne" športne dejavnosti, klubi pa se lahko registrirajo za spodbujanje socialne vključenosti (<http://connectingtool.sportinclusion.net/>).

3. Dobro upravljanje v športu

Dobro upravljanje v športu je bistvenega pomena za zagotavljanje učinkovitega upravljanja in spodbujanje pozitivnih družbenih učinkov. Upravljanje v športu izhaja iz grške besede ("kubernân"), ki pomeni "krmariti ladjo", in vključuje pregledne postopke odločanja, odgovornost do zainteresiranih strani in zavezanost etičnim praksam. Poleg tega, da omogoča dobro vodenje organizacij, dobro upravljanje v športu spodbuja vrednote, kot so pravičnost, timsko delo in spoštovanje, ki so ključnega pomena za udeležence in gledalce po vsem svetu. Prav tako ima ključno vlogo pri zagotavljanju javnih in zasebnih naložb, zagotavljanju trajnosti in krepitvi splošne integritete športa. Dobro upravljanje je bistvenega pomena za organizacije, saj določa, kako se sprejemajo odločitve in upravljajo dejavnosti. Vključuje jasne sisteme, procese, politike, kontrole in ukrepe odgovornosti za vodje (*Sport England, n.d., 2024*).

V skladu s smernicami za "Dobro upravljanje v športu na lokalni ravni", ki jih je pripravila ISCA, je "dobro upravljanje količina orodij, ki jih mora organizacija uporabljati in spoštovati, da bi zagotovila ključna načela: demokracijo, preglednost, vključenost in

odgovornost".

Dobro upravljanje v organizaciji, zlasti na demokratičen in odgovoren način, temelji na štirih glavnih načelih:

1. Demokracija

- **Jasni in izčrpni zakoni in predpisi:** Zagotovite, da organizacija deluje v skladu z jasnimi pravili.
- **Odprt in pogost dostop članov:** Omogočite članom, da vplivajo na politično in strateško usmeritev.
- **Enake pravice:** Omogočite vsem članom, da kandidirajo in volijo na vodilnih položajih.
- **Razprava in vpliv:** Zagotovite članom, prostovoljcem in zaposlenim priložnosti za razpravo in vplivanje na ključne odločitve.
- **Raznolikost:** Zagotovite raznolikost v upravnih organih in med osebjem.
- **Nediskriminacija:** Vzdržati se vseh oblik diskriminacije.

2. Preglednost

- **Razkritje vizije, poslanstva in strategij:** Razkritje vizije, poslanstva in strategij organizacije.
- **Finančno razkritje:** V tem primeru je treba zagotoviti informacije o finančnih konceptih, proračunih, računih, javni podpori, sponzorjih in donacijah.
- **Razkritje baze znanja:** delite bazo znanja za ključne odločitve.

3. Odgovornost

- **Jasne odgovornosti:** Opredelite jasne vloge upravnega odbora, vodstva, osebja, prostovoljcev in prostovoljnih odborov.
- **Redno poročanje:** Redno poročajte o glavnih vprašanjih.
- **Nadzorni mehanizmi:** Izvedite ustrezne nadzorne mehanizme.
- **Ocena tveganja:** Ocenite tveganja organizacije.
- **Politike o navzkrižju interesov:** Imejte politike o navzkrižju interesov in neupravičenih prednostih.
- **Preventivni ukrepi:** Vzpostavite ustrezne preventivne ukrepe.

4. Vključevanje zainteresiranih strani

- **Analiza interesnih skupin:** Opredelite zainteresirane strani, ki jih zanimajo odločitve organizacije ali nanje vplivajo, vključno s prostovoljci, drugimi športnimi klubi/federacijami, javno upravo, sponzorji, donatorji, sosedi športnih objektov in premalo zastopanimi deli družbe.
- **Pravila sodelovanja:** Ustvarite politiko, ki bo zainteresiranim stranem omogočala sodelovanje v postopkih odločanja.

Na primer, Sport England je organizacija, povezana z vlado, ki se ukvarja s spodbujanjem in razvojem množičnega športa in telesne dejavnosti v Angliji. Njihovo poslanstvo je vlaganje v šport in telesne dejavnosti, da bi postale običajen del življenja vseh ljudi, ne glede na izvor. V podporo temu je organizacija Sport England razvila "Kodeks za upravljanje športa", ki služi kot model za upravljanje v vseh športih. (*Sport England, n.d., 2024*).

"Kodeks za upravljanje športa":

1. Struktura : Vaša organizacija mora imeti jasno in ustrezno strukturo upravljanja, ki jo vodi formalno ustanovljen organ odločanja, na primer upravni odbor ali odbor.

Ta organ mora prevzeti odgovornost za upravljanje in učinkovito voditi vašo organizacijo. Struktura in postopki odločanja so običajno določeni v dokumentu o upravljanju, kot sta ustava ali statut. Prava struktura je temelj za razvoj, rast in trajnost. Zagotavlja, da lahko sprejemate odločitve v najboljšem interesu skupine in v skladu z vašimi vrednotami. Prav tako zagotavlja zainteresiranim stranem, da je organizacija dobro vodena in vredna zaupanja.

2. Ljudje: Vključevanje ljudi z različnimi izkušnjami, znanji in izkušnjami omogoča učinkovitejše sprejemanje odločitev. S spodbujanjem raznolikosti misli in odprte razprave lahko sprejmete dobre odločitve, ki vam bodo pomagale pri doseganju ciljev. Zaposlovanje in vključevanje različnih ljudi pomaga tudi pri zagotavljanju, da vaša organizacija poskrbi za različne skupine v skupnosti.

3. Komunikacija: Komunikacija: jasno povejte, zakaj vaša organizacija obstaja, kakšni so njeni cilji, kako je upravljana in kako je uspešna. Sporočanje tega kaže na preglednost, ki je pomembna za notranje in zunanje deležnike. Pomembno je, da si vzamete čas za razumevanje potreb deležnikov. To lahko vaši organizaciji pomaga pri oblikovanju strategije in zagotovi, da se deležniki počutijo vključene, cenjene in podprte. Pomaga vam lahko tudi pri spodbujanju notranje demokracije in daje zaupanje novim deležnikom, potencialnim partnerjem in vlagateljem.

4. Standardi in ravnanje: Pomembno je, da prakse upravljanja podpirajo kultura in vrednote vaše organizacije ter zavezanost k nenehnim izboljšavam. Z visokimi standardi integritete in rednim ocenjevanjem uspešnosti lahko vaša organizacija spodbuja izboljšave in povečuje sposobnost odzivanja na težave in priložnosti. Pravilne vrednote pomagajo tudi pri vzpostavljanju zaupanja in lahko izboljšajo vaše odnose z drugimi, vključno z vlagatelji.

5. Politike in postopki

Pomembno je, da imajo organizacije ustrezne načrte, politike in postopke.

To vam bo pomagalo pri:

- upoštevali zakone in predpise.
- upravljate in nadzorujete tveganja.
- Načrtujete in upravljate svoje finance.

- Zagotoviti trajnost.
- graditi zaupanje.
- Zagotovite varno in pozitivno izkušnjo za vse udeležence.

4. Strategije zbiranja sredstev

Športni klub ima temeljno vlogo v življenju skupnosti. Ne le, da ponuja prostor za telesne in športne dejavnosti, ampak je tudi prostor za socialno interakcijo in povezovanje. Zlasti v okoljih, kjer so vključeni mladi migranti, lahko športni klub postane most med različnimi kulturami ter spodbuja vrednote spoštovanja, vključevanja in solidarnosti. Vendar pa klub za nadaljnje delovanje in ohranjanje pozitivnega učinka potrebuje finančna sredstva. Kampanje množičnega financiranja in organizacija športnih dogodkov sta dve učinkoviti strategiji za zbiranje sredstev.

Kampanje množičnega financiranja so orodje za zbiranje potrebnih sredstev za financiranje športnega kluba. Z uporabo družbenih platform lahko klub doseže široko občinstvo in v skupnosti ozavešča o pomenu projekta in posebnih ciljih, ki jih želi doseči. zato morajo biti cilji projekta jasno opredeljeni, na primer nakup nove opreme, prenova obstoječih objektov ali organizacija športnih dogodkov za mlade priseljence.

Pomemben vidik kampanje množičnega financiranja je razvoj pripovedovanja zgodb. Z deljenjem osebnih zgodb mladih migrantov, vključenih v projekt, lahko kampanja postane bolj čustveno zanimiva. Deljenje njihovih želja, izzivov, s katerimi so se soočali, in tega, kako športni projekt pozitivno spreminja njihova življenja, lahko navdihne ljudi, da donirajo. Mladi migrant lahko na primer pove, kako mu je športni klub pomagal pri vključevanju v novo skupnost, sklepanju novih prijateljstev in razvijanju novih spretnosti.

Druga učinkovita metoda zbiranja sredstev je organizacija turnirjev in športnih tekmovanj. Ti dogodki ne pomagajo le pri zbiranju sredstev s pristojbinami za udeležbo, temveč tudi spodbujajo vključevanje in socialno kohezijo v skupnosti. Nogometni turnirji, tekaške tekme in košarkarski turnirji so primeri dejavnosti, ki lahko pritegnejo veliko občinstva. Vključevanje mladih migrantov v organizacijo in sodelovanje na teh dogodkih je temeljnega pomena. To ne pomaga le pri spodbujanju vključevanja, temveč mladim ponuja tudi priložnosti za osebni in družbeni razvoj. Mladi lahko na primer prevzamejo vodilne vloge pri organizaciji, pomagajo pri logistiki, promociji in vodenju dogodkov.

Športni dogodki so priložnost za ustvarjanje občutka skupnosti in vključenosti. Povabilo družinam, prijateljem in članom lokalne skupnosti, da sodelujejo in podpirajo dogodke, pomaga ustvariti prijazno in podporno okolje. Poleg tega je mogoče med prireditvami organizirati dodatne dejavnosti, kot so stojnice s hrano, otroške igre in tržnice, s čimer postane prireditev zabavna in zanimiva izkušnja za vse. Poleg pristojbin za udeležbo je mogoče med dogodki zbirati sredstva tudi z drugimi dejavnostmi. Organizirajo se lahko na primer loterije, prodaja blaga športnega kluba ali pa se zbirajo prostovoljne donacije.

Prav tako je mogoče povabiti lokalne sponzorje, da podprejo dogodek v zameno za prepoznavnost.

Dobro financiran športni klub lahko še naprej igra ključno vlogo v skupnosti in ponuja priložnosti za telesni in družbeni razvoj vsem svojim članom, zlasti mladim priseljencem. Z dobro strukturiranimi kampanjami množičnega financiranja in organizacijo zanimivih športnih dogodkov lahko klub zbere potrebna sredstva za podporo svojih dejavnosti in še naprej pozitivno vpliva na življenja mladih in skupnosti.

5. Dejavnosti

Dejavnost 1

Naslov dejavnosti	Izziv za načrtovanje dogodka za mreženje
Cilj	• Spretnosti in znanje, potrebni za načrtovanje in izvedbo dogodka mreženja
Učni izidi	• Izboljšanje sodelovanja in komunikacijskih spretnosti. • razvijanje kritičnega mišljenja in spretnosti reševanja problemov.
Trajanje	1,5 ure
Potrebni materiali/oprema	• Bela tabla ali prenosni računalnik in projektor • Samolepljive beležke • markerji in pisala
Opis dejavnosti	1. <i>Uvod:</i> Na kratko pojasnite namen dejavnosti in posebne cilje, ki naj bi jih skupina dosegla. Na kratko razpravljajte o pomenu mreženja na osebni in poklicni ravni. 2. <i>Viharjenje možganov :</i> • Opredelitev problema: prosite udeležence, naj jasno opredelijo problem ali izziv, s katerim se soočajo: "<i>Kako lahko organiziramo uspešen dogodek za mreženje?</i>" 3. <i>Ustvarjanje idej (30 minut):</i> • Oddelek skupine: Razdelite udeležence v manjše skupine (4-5 oseb na skupino). • Viharjenje možganov: Vsaka skupina s pomočjo beležk zapiše čim več idej o tem, kaj naredi dogodek za mreženje učinkovit. Spodbujajte nekonvencionalno razmišljanje.

	• Izmenjava idej: Po 15 minutah vsaka skupina deli svoje zamisli tako, da na tablo nalepi listke. • Določite skupne teme in ideje razvrstite v razdelke, kot so logistika, dejavnosti, promocija, vključevanje udeležencev itd. 4. <i>Razvoj idej in predstavitev načrtov (30 minut)</i> • Izbor: Vsaka skupina izbere eno ali dve ideji s seznama in pripravi podroben načrt za izvedbo teh idej. • Podrobnosti: Načrti morajo vključevati posebne cilje, potrebne vire, časovne okvire in metode za ocenjevanje uspeha. • Predstavitve skupin: Vsaka skupina ostalim udeležencem predstavi svoj načrt s 30-sekundno predstavitvijo, v kateri pojasni, kje, kdaj, kdo je povabljen, kako so povabili zainteresirane strani in kako ga promovirajo. 5. <i>Razmislek (10 minut)</i> • Povratne informacije: Spodbujajte konstruktivne povratne informacije drugih skupin. • Zaključna razprava: Povzemite glavne točke, ki so se pojavile med dejavnostjo. <i>Različica</i> • Ekipe lahko naključno izberejo kombinacijo športnih disciplin (kot so nogomet, košarka, kanu, rolka, ping pong itd.) in lokacij (mesto, park, gozd, plaža itd.).
Povezave / zunanji viri	<i>(navedite vse povezave ali vire, ki so pomembni za dejavnost)</i>

Dejavnost 2

Naslov dejavnosti	Športni dogodek za zbiranje sredstev in promocijsko gradivo
Cilj	• Spodbudite udeležence, da razvijejo ustvarjalno idejo za športni dogodek, namenjen zbiranju sredstev. • Ekipno delo
Učni izidi	• Spretnosti načrtovanja dogodkov • Veščine promocijskega oblikovanja • Komunikacijske spretnosti

Trajanje	1,5 ure
Potrebni materiali/oprema	• Prenosni računalniki ali druge uporabne elektronske naprave • osnovna programska oprema za grafično oblikovanje ali spletna orodja (npr. Canva)
Opis dejavnosti	1. <i>Uvod:</i> Na kratko pojasnite cilje dejavnosti, poudarite pomen dobro načrtovanih športnih dogodkov in učinkovite promocije za zbiranje . 2. <i>Učenje možganskih neviht (60)</i> • Razdelite udeležence v majhne skupine po 4-5 oseb. • Vsaka skupina si zamisli športni dogodek za zbiranje sredstev; opišite ključne vidike svojega dogodka, kot so ciljna publika, lokacija, datum, strategije zbiranja sredstev (npr.: štartnina, sponzorstvo ...). • Ustvarjanje promocijskega gradiva (jasne informacije, privlačno oblikovanje, čustvena privlačnost ...) • Spodbujanje ustvarjalnosti 3. <i>Ključni elementi, ki jih je treba vključiti v promocijsko gradivo</i> • <i>Ime in opis dogodka</i> • <i>Podatki, čas, lokacija</i> • <i>Kako bodo sredstva zbrana in uporabljena</i> • <i>Poziv k ukrepanju (npr. "Pridružite se nam!")</i> • <i>Kontaktne informacije, informacije o registraciji, eCc.</i> • <i>Vizualni elementi (fotografija, logotip ..)</i> 4. <i>Predstavitev skupine (30 min)</i> • <i>Vsaka skupina ostalim udeležencem predstavi letak in objavo v družabnih medijih.</i>
Povezave / zunanji viri	Diapozitiv in dokument za pomoč pri predstavitvi teme predstavitve: Vrste množičnega financiranja: https:// Platforma za množično financiranje: https://

6. Sklepi

Učinkovito mreženje v športu je večplastna strategija, ki bistveno izboljša organizacijo in uspeh športnih dogodkov. Omogoča razvoj strateških partnerstev, pridobivanje sponzorskih sredstev in promocijo dogodkov, hkrati pa spodbuja dobre prakse upravljanja in uspešna prizadevanja za zbiranje sredstev. Za mlade migrante lahko ukvarjanje s športom in izkoriščanje priložnosti za mreženje vodita do smiselne zaposlitve in boljšega vključevanja v nove skupnosti. Z izvajanjem ciljno usmerjenih strategij mreženja, spodbujanjem vključujočih športnih okolij in organizacijo uspešnih dogodkov za zbiranje sredstev lahko športne organizacije ustvarijo trajne pozitivne učinke na posameznike in širšo skupnost. Ta celostni pristop ne le krepi družbeno tkivo, temveč tudi zagotavlja, da šport ostaja močan katalizator opolnomočenja in socialne kohezije.

7. Kviz

Vprašanje 1:

Mreženje je pomembno za? (več možnosti)

- a. Možnosti zaposlitve
- b. Družbeno vključevanje
- c. Učenje
- d. Gradnja profesionalnih odnosov

Odgovor: Priložnosti za zaposlitev, socialno vključevanje, vzpostavljanje poklicnih odnosov

Vprašanje 2:

Pri ustvarjanju uspešne promocijske kampanje je pripovedovanje zgodb lahko pomembno, saj naredi kampanjo bolj zanimivo:

- a. Resnično
- b. False

Odgovor: .

Vprašanje 3:

Kateri od naslednjih vidikov je ključni vidik dobrega upravljanja v športu?

- a. Pregledni postopki odločanja

- b. Izključno vodenje brez odgovornosti
- c. Pomanjkanje komunikacije z zainteresiranimi stranmi
- d. Neupoštevanje etičnih praks

Odgovor: Pregledni procesi odločanja

Vprašanje 4:

Katera od naslednjih metod je učinkovita za zbiranje sredstev v športnih klubih?

- a. Organizacija turnirjev in športnih tekmovanj
- b. Izogibanje vključevanju skupnosti
- c. uporaba sredstev izključno za upravne stroške
- d. Ignoriranje priložnosti za sponzorstvo

Odgovor: Organiziranje turnirjev in športnih tekmovanj

Vprašanje 5:

Kako lahko mreženje koristi športnim dogodkom?

- a. s povečanjem števila upravnih nalog
- b. Z zmanjšanjem sponzorstev
- c. s spodbujanjem sodelovanja skupnosti
- d. z omejevanjem raznolikosti udeležencev

Odgovor: S spodbujanjem sodelovanja skupnosti

6. Reference

- Sport England. (n.d.). **O nas**. 4. november 2024, <https://www.sportengland.org/>.
- Projekt YIBinS Erasmus +. (n.d.). **Najboljše prakse uporabe športa kot orodja za zaposlovanje in rekrutiranje v športnih organizacijah**. 4. november 2024, <https://sport4youth.eu/media/YIBinS-io5-Best-practices-of-using-sport-as-a-tool-of-employment.pdf>.
- Sport England. (n.d.). **Kodeks za upravljanje športa**. 4. november 2024, <https://www.sportengland.org/funds-and-campaigns/code-sports-governance>.

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorjev in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorna zanje.